

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 121. szám
1940. május 31., péntek

Felelős-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1—1938.

Berlin: Egyre hevesebbé válik a harc Anglia ellen

Páris: Folyosót teremtettek a tengerhez vezető ut biztosítására a Flandriában visszavonuló szövetséges csapatok

Német jelentés szerint a birodalmi véderő légi kötelékei súlyos károkat okoztak a visszavonuló csapatokat szállító hajóhadnak. — Berlin hangsúlyozza, hogy a flandriai ütközet az expedíciós haderő felmorzsolódásával, vége felé közeledik

Közeledés Moszkva és Róma között

Belgrád. (Rador.) Berlinből ideérkezett jelentések szerint a német véderő főparancsnokság szerda este felhívást intézett a Flandriában küzdő szövetséges csapatokhoz, hogy adják meg magukat. Erre a felhívásra csütörtök déli két óráig nem érkezett semmiféle válasz.

A római Stefani-ügynökség jelentése szerint Weygand tábornok utasította a Flandriában tartózkodó csapatokat, hogy az utolsó pillanatig tartsanak ki, mert ezt az időt fel akarja használni arra, hogy a francia csapatokat a Somme és az Aisne vonalán felállítsa.

Belgrádban különben általános szóbeszéd tárgya, hogy a külföldi sajtótudósítók úgy informáltak Londonból, hogy Moszkva és Róma egymáshoz való viszonya az utóbbi időben lényeges változáson ment át. Hír szerint a legközelebbi napokban Rómába érkezik Gurulikin szovjetnagykövet, hogy felvegye kormányának nevében a diplomáciai kapcsolatokat. Ugyanebben az időben indul Moszkvába az olasz nagykövet. A belgrádi Politika című lap értesülése szerint bizonyossá vehető, hogy a tengelyhatalmak és a Szovjet között rövidesen megegyezés jön létre, amely egyrészt megjavítaná Róma és Moszkva kapcsolatát, másrészt pedig hosszú időre biztosítaná a Földközi-tenger és a Balkán-államok békéjét.

Három hadihajó és tizenhat szállítóhajó elsüllyesztését jelentí Berlin

Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelentí: Május 29-én, délután és este két légi hadtest számos csoportja Grauert és Richthofen tábornokok parancsnoksága alatt megtámadta azokat az angol hadi- és szállítóhajókat, Dunkirchen és Ostende között a kikötőkben és a tengeren, amelyek a brit expedíciós hadsereg csapatait szállították Anglia felé. A támadást mintegy 60 gözös ellen indították. Három hadihajó és 16 szállítóhajó, melyek között 10—15 ezer tonnások is voltak, elsüllyedt. Harmadegy más hajót teltalálatt ért és ennek következtében súlyosan megsérült, s nem tudja folytatni útját. A dunkircheni kikötő berendezését szétrombolták. A német vadász és bombavető repülőgépek 68 ellenséges repülőgépet lelőttek. Tíz másik ellenséges repülőgépet, amelyek az angol hajókat biztosították, a légelhárító ütegek lőttek le. A légelhárító ütegek elsüllyesztettek egy kisebb ellenséges hadihajót és ötöt megrongáltak.

Berlin. (Rador.) A DNB hangsúlyozza, hogy a német lapok nagy figyelmet szentelnek a Grauert és Richthofen légi hadtestek északitengeri akcióinak, amelyek során ellenséges csapatszallító hajókat támadtak meg. A Deutsche Allgemeine Zeitung szerint ezek

a támadások valósággal megsemmisítették a brit szállítóhajóhadat és a La Manche-csatornában, valamint a francia partok mentén hajótemető van.

A Nachtausgabe azt írja, hogy az angolok minden erőfeszítése, hogy expedíciós hadseregeiket megmentse, hiábavaló.

Maga az angol kormány is elismeri, hogy legfeljebb a csapatok megmentéséről lehet még szó, de nem a hadianyagok biztonságba helyezéséről.

A hadszíntéri helyzettel kapcsolatosan azt jelentí a Német Távirati Iroda, hogy a flandriai harcteret kis szakaszokra szakították, amelyeket egymás után foglalnak el a német csapatok.

Nem lehet még tudni, hogy ezen a hadszínté-

ren mikor dördül el az utolsó fegyverlövés, annyi azonban bizonyos, hogy ez az idő nincsen messze. A német tengeralattjárók újból megkezdik működésüket és a harc Anglia ellen egyre hevesebbé válik.

Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelentí, hogy a német csapatok szerda délután La Chapelle városka ostrománál két francia tábornokot fogtak el. La Chapelle a visszavonuló szövetséges csapatoknak egyik erős támaszpontja volt és ezért a német csapatok fontosnak tartották ennek elfoglalását. A városka megrohanásakor a házak ablakaiból, a fák bokariból és különféle rejtett fedezékekből gyilkos tüzeléssel fogadták a bevonuló német katonákat, de az ezután indított erősebb roham mégis sikerrel járt. Amikor egy

Francia hadijelentés:

Negyven német hadosztály és csaknem a teljes páncélos haderő harcol a körülzárt szövetséges csapatok ellen

Páris. (Rador.) A május 30-án délelőtt kiadott francia hadijelentés így hangzik: „A szerdán megindított hadműveletek éjszaka folytatódtak. Véres összecsapások voltak az Yser mentén és Cassel környékén. A Somme mentén és a front többi részén ulabb események nem történtek.”

A Havas hírszolgálati iroda a következőképpen jellemzi a katonai helyzetet:

Mintegy 40 német hadosztály és csaknem a teljes páncélos haderő harcol a belgák kapitulálása folytán felére csökkent szövetséges haderő ellen. A számbeli fölény csökkentésére a szövetségesek megrövidítették a harcvonalat. A harc a Lille és Dunkerque közötti tengeren folyik. Dunkerque kikötőjét a nagykabiberű hajógyűk eredményesen védik. A város körül a szövetségesek folyosót létesítettek, amelynek mentén délnyugatra és északkeletre heves harcok folynak.

A szövetségesek vonalai az Yser mentén Nieuportól Ypresig, valamint Cassel közvetlen közeléig terjednek. Ezeket a vonalakat főként angol katonák védik, akiket

német üteg lövedéke a városka postaépületét eltalálta, a robbanás után az épülethől két fegyvertelen férfi szaladt ki az utcára. Elfogták őket és csak azután derült ki, hogy az egyik a negyedik északafrikai francia hadosztály tábornoka, míg a másik az általa rendelt dandár-tábornok volt.

Berlini lapjelentések:

„Egérfogóba kerültek a flandriai szövetséges csapatok”

Berlin. (Rador.) A berlini szerda esti lapok nagy cikkekkben foglalkoznak a Flandriában „egérfogóba” került angol-francia hadsereg helyzetével. A harctéri jelentések alapján a lapok megállapítják, hogy

az ottani szövetséges haderő sorsa megpecsételődött.

Az angolok úgy állítják be a helyzetet — írják a német újságok. — mintha a belga hadsereg kiválása folytán került volna a szövetséges haderő súlyos helyzetbe és Lipót belga királyra hárítják a felelősséget, noha

a német csapatok feltartóztathatatlansága volt az, amely az angol-francia csapatokat válságos helyzetbe hozta.

A bekerített szövetséges erők tulajdonképpen két egérfogóba jutottak. Az egyik Lille-től mintegy 20 kilométerre délre van, ahol azok a francia hadosztályok vannak összezsúfolva, amelyek pár nap előtt Valenciennesnél kétségbeesett áttörési kísérletet tettek, de itt vannak az angol csapatok is, amelyek Arras és Cambrai között próbálták áttörni a német gyűrűt. A másik egérfogó Lille-től északra van, ahol a négyszög mindegyik oldala 50 kilométer terjedelmű. Ezt a területet három oldalról nvomják a német csapatok.

Berlin cáfol...

Berlin. A DNB jelentí: „Londoni hírszolgálati irodák azt a hírt terjesztették, hogy egy német repülőgép hétfőn gépfegyvertűzzel támadott meg egy zarándokcsoporthot. Az angolok azonban nem tudtak sem bizonyítékot, sem pontos adatokat felmutatni erre vonatkozólag. Tehát ez az eset is — amely állítólag több halálos áldozatot követelt — nem egyéb, mint a németellenes angol propagandának újabb megnyilvánulása.”

a németek a flandriai magaslatok elfoglalásával akarnak elválni a többi csapatoktól. Két német támadás Bruges felől Dunkerque irányában az angolok heves ellenállásával találkozott. Emiatt reméltó, hogy

a számbelileg csekély angol seregek pompásan védik azokat az erődtímenyeket, amelyeket a belga király 18 hadosztállyal védelmezett a fegyverletétel előtt.

Más német támadás Saint Omer felől Cassel felé irányult és ez sem járt szerdán sikerrel, csak az egyik casseli magaslatot sikerült a németeknek elfoglalniuk.

A flandriai magaslatoktól délkeletre a páncélos kötelékekkel rendelkező francia csapatok utat igyekeznek vágni a tenger felé és rendkívül heves harcokat vívnak. Calais-t a francia és angol csapatok tovább tartják.

London. (Rador.) A Reuter-iroda francia hivatalos helyről arról értesül, hogy a németeknek szerda este sikerült áttörni azokat az állásokat, amelyek a szövetséges csapatok visszavonulási vonalát fedezik. Szerda estig egyetlen francia egység sem adta meg magát.

Ötvenhét német repülőgép megsemmisítését jelentí London

London. (Rador.) Az angol légügyi minisztérium jelentí: Az angol királyi hadsereg légi egységei szedta délután nagyobb útközvetet vívtak meg a német légi egységekkel, amelyek a tengerpart őrzésével voltak megbíva, hogy meggátolják a flandriai tengerparton bekerített szövetséges csapatok hajórászállítását. E légiharc során összesen 57 német repülőgépet lőttek le, amelyek közül 25 bombázó repülőgép volt. Ezenkívül 17 ellenséges repülőgép súlyosan megrongálódott. Az angol légierő egységei is támadást intéztek az ellenséges vízirepülőgépeinek támaszpontjai ellen és több hidroplánt megsemmisítettek. Itt négy angol repülőgép lőtt egy ellenséges bombázó gépet és több másokat megrongáltak.

A tengerhez való visszavonulást akarják biztosítani az angolok és a franciák

London. (Rador.) A Reuter-iroda jelentí: A flandriai véres útközvet folytatódik — állapítják meg londoni katonai körök, de lehetetlen óráról-órára megállapítani pontosan, hogy hol tartózkodnak a szövetséges csapatok és melyek az általuk elfoglalt állások. Ezek a körök hangsúlyozzák, hogy

a brit expedíciós hadsereg támaszpontjai nem a La Manche-csatorna kikötőiben nyertek elhelyezést és bár a brit csapatok jelentős mennyiségű hadianyagot veszítettek, mégis legfontosabb hadianyagraktáraik nem kerültek a németek kezébe.

Flandriában a szövetséges csapatok folytatják hősi harcukat. A harcok többi szakaszairól azt jelentik, hogy a szövetségesek több kezdeményezést indítottak a terep megtisztítására. Nagyobb támadásról egyik oldalon sem tudnak.

London. (Rador.) A Reuter hírszolgálati iroda így kommentálja a katonai helyzetet: „Az egész világ aggodó figyelmé az északfranciaországi heves harcok felé fordul.

A katonai helyzetben kedvezőnek ítélik a szövetséges csapatoknak a Sommetől délre való növekedését. Nagyarányú páncélos egység érkezett az itt harcoló szövetséges kötelékek támogatására. Hangsúlyozzák másrészt, hogy a német csapatok igen súlyos veszteségeket szenvedtek: becslés szerint 2000 rohamkocsi pusztult el a hírdalmi védő páncélos gőpközelgységéből és 2000 német bombázó, illetve vadászpilóta semmisült meg. Az útközvet olyan szakaszhoz érkezett, amidőn az emberi értékek érvényesülhetnek.

Blanchard tábornok nagyszerű vezényletével biztosította a vezényelet alatt álló egyháztitkárságot és lelkesedését. A világháborúban Blanchard tábornok Joire tanítványa volt, aki fényes katonai pályát futott be és a háború után helyet kapott a legfőbb katonai tanácsban. Az általa vezetett jelenlegi hadműveletek meghaladják az egyszerű visszavonulási hadműveleteket.

A helyzet az, hogy a franciák folyósítják a németek teremteli, amelyen keresztül az angol csapatok eljuthatnak a tengerhez.

Ilyen hadműveletet soha sem valósítottak meg a katonai történelemben s ha Blanchard tábornok terve sikerül, ez a háború döntő tényezőjévé válhat.

Francia haditengerész-gyűlölség előtt a közölt szövetséges csapatok segítségére

Páris. (Rador.) A Havas-ügynökség jelentí: A német előnyomulás főiránya nyugat felé Cassel és Kemel, Lille, Roubaix és Turcoin városokat erősen veszélyeztetik. A francia csapatok egy része Brilloux tábornok vezetésével nagy erőfeszítések árán igyekezik a német csapatokon keresztül a tengerpart felé. Gort tábornok is elkezdett harcolni árán igyekezik biztosítani a visszavonulást és a német katonák holttesteinek tömegein keresztül haladni csapatát. Általában megállapítható, hogy

északon a francia és angol csapatok a legnagyobb elhatározottsággal törnek utat a német csapatokon keresztül a tengerpart felé, ahol a francia haditengerészet elfoglalta Dunkerque előtt a kitűnően megőrzött dűnsokat.

Szerda este francia és angol különítmények még tartották Calais egy részét.

Páris. (Rador.) Az Argonnek vidékén a németek a múlt héten hatalmas offenzívát kezdtek, de helyüket sikereiket nem tudták kihasználni és a franciák rövidesen visszafoglalták az elvesztett területeket.

Borzalmas látvány fordult a katonák szemé elé, mert az egész vidék, ahol a németek egymásután intézték a tömegrohamokat, megszámlálhatatlan ellenséges katonák holttestével volt borítva. A frontok önműködő fegyveres osztagai megsemmisítették az előnyomulókat. Ahát az a hárceret egyszerű látta, soha el nem felejtethi.

Róma. (Stefani.) Az olasz lapok Brüsszel jelentéseit szerint a visszavonuló angol csapatok minden utat, hidat elpusztítanak. A belga szénbányákat is használaton kívüli állapotba helyezték. Rengeteg gvár és üzem esett át az angol és a német repülő bombázóinak is. Belgium lakosságának jórésze hosszú évekre tönkre van téve. A belga király elhatározásához nagyban hozzájárultak azok a jelentések, amelyek Belgium különböző részeiből érkeztek hozzá azokról a körökről, amelyeket országa szenvedett.

„Lehetséges, hogy a németek néhány ezer katonát partra tesznek Angliában.”

London. (Rador.) Az angol tájékoztató minisztérium államtitkára rádióbeszédet mondott, amelyben többek között a következőket jelentette ki:

— Szembe kell néznünk azzal, hogy a

A belga törvényhozás kitart a kormány és a szövetségesek mellett

London. (Rador.) Cartier de Marchienne londoni belga követ hűségüket tett a Párisban tartózkodó belga kormánynak.

Páris. (Rador.) A belga törvényhozás kettős kamarája pénteken összeül Limogesben, hogy szabályozza Belgium alkotmányos helyzetét, valamint az uralkodó és a nemzet között fennálló viszonyt. A parlament a város egyik tánctermeiben tartja üléseit. A belga kormány tagjainak egy része Poitiersben, a másik része pedig Párisban tartózkodik.

A két belga kamara elnökeinek meghívására összeült törvényhozási gyűlésen Gillon szenátusi elnök saját maga, valamint Caumelaer képviselőházi elnök nevében, aki egészségi okok miatt nem jelenhetett meg, részletesen beszámolt az utóbbi napok súlyos eseményeiről. A képviselőház megújította azt a kijelentését, hogy teljes egységben áll a belga kormány és a szövetségesek mögött.

Joni vélemény:

A törvényhozásra és a kormányra szállnak át Belgium felségjogai

Páris. (Rador.) A Havas-iroda közli: Jorgaszokból álló bizottság megvizsgálta Lipót belga király Belgiummal, valamint a belga kormánnyal szembeni helyzetét, ami a fegyverleteli rendelkezés következtében állt elő és az alábbi nyilatkozatot szerkesztették meg:

Van Zeeland az ellenállás folytatása mellett nyilatkozott

Belgrád. (Rador.) Az itteni belga követ értesítette a Jugoszláv kormányt, hogy szigorúan a Pierlot-kormánytól kapott utasításokhoz tartja magát.

Páris. (Rador.) Van Zeeland volt belga miniszterelnök, aki a közeljövőben tért vissza az Egyesült Államokból, a következő nyilatkozatot tette a Havas-iroda munkatársa előtt, miután tanácskozott Pierlot belga miniszterelnökkel, Spaak külügyminiszterrel, Reynaud francia kormányelnökkel és a francia kormány több tagjával:

— Érthető az a lelkiállapot, amelyben jelenleg élek. Azért tértem vissza Amerikából, hogy ismét hadiszolgálatba lépjek, mint 1914-ben és jme megérkezésemtől megdöbbentő helyzetet találjam. Mégsem vesztettem el Belgium sorsában való reményemet. A háború első napjaitól — amint azt a szövetségesek és ellenségek is elismerték, — olyan hősiességet tapasztaltam, amely méltó a mult-hoz. Nem hittem, hogy ennyi erőfeszítés hiábavaló lett volna. Nem tekinthető legyőzöttnek

németek esetleg Flandriában döntést csikarnak ki nem szabad azonban elfelejtelnünk, hogy ez még nem végleges döntés. Rossz hírek érkeztek és az elkövetkező napokban talán még rosszabb híreket kapunk. Lehetséges, hogy a németek néhány ezer katonát partra szállítanak Angliában, de ezek nem tarthatják soká magukat. A jelenlegi arvonaltól délre hatalmas francia hadsereg gyülekezik és készen áll arra, hogy kiragadja a németek kezéből az általuk remélt győzelmet.

„Németországot nem lehet kichezteni!”

Berlin. (Rador.) Backe körzetvezető Németország élelmiszer- és ártalékaival foglalkozva kijelentette, hogy a készletek oly nagyok, hogy ki van zárva, miszerint Németországot valaha is ki lehessen éhezteni.

A francia munkásszövetség a háború folytatása mellett

Páris. (Rador.) A Havas hírszolgálati iroda jelentí: A franciaországi munkásszervezetek szövetsége utasítást küldött a francia munkás-szindikátusokhoz és ebben felihiyta a francia munkásságot, hogy a jelenlegi végzetes napokban és hetekben minden erejét összpontosítsa a fegyvergyártásra. A francia munkásság előtt csak egy cél létezik: a végsőkig megfeszített erővel dolgozni és a veszély idejében fokozottabb kötelesség vár a munkásokra.

„A belga alkotmány értelmében, amelyre az uralkodó meg esküdt, hogy tiszteletben tartja, valamennyi hatalom a nemzetől származik, s azokat az alkotmányban meghatározott módon gyakorolhatja. A királynak nincs más loga, mint amennyit az alkotmány biztosít részére és azok a különleges törvények, amelyek az alkotmány alapján szavaztak meg.

Az alkotmány 78. szakasza értelmében egyetlen királyi rendelet sem érvényes, ha azt legalább egy miniszter nem ellenjegyzte. A király határozatához azonban egyetlen miniszter sem járult hozzá és azt nem is írták alá. Ezért ez a határozat nem kötelezi semmire a nemzetet. A nemzetet továbbra is a kamara és a szendtus képviseli, amelyek egyhangulag hozzájárultak a kormány azon akaratához, hogy a szövetségesek oldalán tovább harcoljanak Belgium felszabadítása érdekében.

A belga alkotmány intézkedik a végrehajtó hatalom folyamatoságáról. Az alkotmány intézkedését vonatkoznak a mostani helyzetre is, amikor a király olyan helyzetbe került, hogy lehetetlenné vált részére az uralkodás. Ennek következtében a parlamentet össze kell hívni. Addig is a király alkotmányos jogait a minisztereken keresztül a nép intézi minisztertanács határozatok alapján.

csak az, aki elismeri, hogy legyőzték. Szükséges, hogy a nemzet minden eleven erejét, amely szabadult az ellenség harapófogójából, újjászervezzük és új erőre keljünk és szükséges, hogy ezek az erők tovább dolgozzanak a közös ügy szolgálatában, amelyet Belgium és a szövetségesek védenek.

Négyezer német ejtőernyős veszítette életét Hollandiában

London. (Rador.) A Times jelentése szerint Haldam tanácsos, a holland légügyi minisztérium egyik vezetője tegnap Londonba érkezett s elmondotta, hogy a németek benyomulása után Amszterdam közelében ejtőernyősök szálltak le, akik a holland rendőrség egyenruháját viselték. Ez az osztag hatolt be Amszterdamba — mondotta a miniszteri tanácsos, — aki még kijelentette, hogy a Hollandiában leszállt közel 10 ezer német ejtőernyős közül négyezret lelőttek.

Az USA véleménye.

„Minden erőszakos cselekedet az Egyenlítőől északra vagy délre, valamennyi amerikai ország biztonságát sértene”

Washington. (Rador.) Sumner Welles, az Egyesült-Államok külügyi államtitkára beszédet tartott és abban többek között ezeket mondotta: „Bármilyen nem amerikai hatalom erőszakos cselekedete az Egyenlítőől északra, vagy délre, valamennyi amerikai közjárság biztonságát sértene. Ez a tény 21 amerikai

közjárságot érintene. Ugy hiszem, hogy legalábbis teljes tudatában vagyunk annak, hogy egy ilyen támadás milyen veszélyt jelent. Még sohasem létezett teljesebb és egységesebb megértés ebben a tekintetben, mint amilyen most egyesíti az amerikai közjárságokat”.

Amerikai vélemény:

„A német győzelem fenyegetést jelent az USA számára

Boston. (Rador.) James Conant, a harvardi egyetem elnöke beszédet mondott a szövetségesek javára, amit valamennyi amerikai rádió közvetített.

Hangoztatta, hogy a német győzelem fenyegetést jelent az Egyesült-Államok számára. Az Egyesült-Államoknak a háborúba való belépése nem szükséges, mert hiszen ezidőszáig nincs is felkészülve, azonban minden olyan segítséget meg kell adni, amit az Egyesült-Államok, mint nem hadviselő fél adhat. Ha ez a segítség kielégítő és azonnali, úgy talán elegendő. Ha azonban sokáig gondolkodunk — folytatja — és vitatkozzunk, úgy az későn érkezik és ebben az esetben rendkívül kedvezőtlen körülmények között nekünk kell felvenni a harcot.

Conant felszólította az amerikaiakat: Kérjék meg a kongresszust, hogy az meghozhassa azokat a törvényeket, amelyek megengedik a szövetségesek megsegítését és az Egyesült-Államok felfegyverzését.

Ez a segítség repülőgépek és hadianyag rendelkezésre bocsátásában nyilvánulhat meg és a Johnson törvény megszüntetésével kapcsolatban önkénteseket is lehetne toborozni a szövetségesek számára. Ellenőrzést kell bevezetni a kivitel terén és így kell megakadályozni, hogy amerikai áruk ne kerülhessenek Németországba.

Washington. (Rador.) Roosevelt elnök kihallgatáson fogadta a Fehér Házban az Egyesült-Államok tartalékbankjainak igazgatóját és ezzel hosszabb tanácskozásokat folytatott. A kiszivárgott hírek szerint Roosevelt újabb egy milliárd dollár összegű hitelt kér a kongresszustól. Ezért az összegért hadianyagokat fognak vásárolni.

Washington. (Rador.) Lothian angol nagy követ felhívást intézett az Egyesült-Államok kormányához, amelyben kérte az amerikai kormányt, hogy fogadja be az európai háborús menekülteket. Jólétesült körök szerint határozatot ebben a kérdésben nem hoznak, de új kongresszusi törvény nélkül a bevándorlási nehézségek áthidalhatatlanok.

Teljes üzemmel dolgoznak az amerikai repülőgépgyárak

Az európai események legutóbbi fordulóit súlyos problémák elé állították az amerikai vezető köröket. A francia front eseményei nagyarányú nemzetvédelmi mozgalmat indítottak meg Amerikában és

az a rendkívüli gyorsaság, amellyel a honvédelmi hitelek megszavazták, bizonyítja, hogy az európai háború iránti érdeklődés legfontosabb hajtóereje éppen az Egyesült-Államok biztonságának szem előtt tartása.

Az amerikai ipar óriási erőfeszítéseket tesz hajógyártó és repülőgépgyártó iparának fejlesztésére és termelésének gyors fokozására. Főként a repülőgépgyárak és a repülőgépmotorgyárak kezdtek igen nagyvonalú munkálatokat termelésük fejlesztése és még inkább annak meggyorsítása érdekében.

Már a fegyverszállítást tilalom felfüggesztésekor számos amerikai repülőgépgyár nagy kiterjedésű területeket vásárolt, ahol megkezdtek az új felszerelések beépítését. Az utóbbi hetekben az építkezések és szerelések ütemét meggyorsították és

újabb területeken további üzemek berendezéséhez is hozzáfogtak. Ezenkívül elhatározták, hogy a munkások számát felemlik. Az amerikai repülőgépiparban dolgozó munkások több munkórát dolgoznak majd, mint eddig és egyelőre — amíg sikerül további munkástlétszámot ki képezni. — naponta kettős csoportokban fognak munkába állni.

Remélik, hogy rövidesen sikerül a napi három szoros nyolc órás üzemet bevezetni. Ennek a fokozott ütemű termelésnek eredményeképpen megkezdtek azoknak a gépeknek Európába való szállítását, amelyeket csak júliusi határidőre kellett volna szállítani. Az első nagy Douglas és Curtiss bombavetőket már utnak indították. Az amerikai nagyvezérkar felhatalmazást adott a Cleeen Martin bombavetőket és a Lockheed vadászgépek eladására. A szerződések értéke 64.500.000 angol fontot tesz ki.

Az amerikai gyárakban egyébként kipróbálták egy repülőgépre szerelhető Dieselmotort, amely 312 lóerős, léghűtéssel dolgozik és csak 269 kilogramot nyom.

Szakkörök szerint ezen a motoron számos olyan új tökéletesítést sikerült végrehajtani, amelyek a tankmotoroknál is alkalmazni lehet.

Japan kihasználja a háborukínálta előnyöket, de semleges marad

Tokio. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: A Hochi Sim Bun című lap ezeket írja: Nagybritannia és az Egyesült-Államok nem lehetnek közömbösek Hollandiával kapcsolatban, mert e gyarmatok nagymennyiségű olyan nyersanyagot szállítanak, amelyek a háború viteléhez szükségesek. Remélik — írja a lap —, hogy a japán kormány olyan intézkedéseket fogadatosít, amelyek alkalmasak arra, hogy a hollandindiai gyarmatokkal kapcsolatosan váratlan események nem hoznak meglepetést.

Ugyancsak a lap jelentése szerint Arita külügyminiszter tegnap tanácskozásokat folytatott a külügyminisztérium osztályfőnökeivel olyan diplomáciai intézkedésekről, amelyek az európai helyzet fejleményeivel állanak kapcsolatban. Arita hangsúlyozta, hogy ki kell használni a most mutatkozó előnyöket arra, hogy eredményes diplomáciai akciókat lehessen végrehajtani. Nagyon előnyös a helyzet most a kínai kérdések megoldására, azt azonban ne várja senki, hogy Japán benemájozkodási politikájának alapelveit megváltoztassa.

Tiltakozó jegyzéket intézett a Szovjet Litvániahoz orosz katonai személyek eltűnése miatt

Moszkva. (Rador.) A Tass-iroda jelenti: A külügyminisztérium hosszú közleményében megállapítja hogy

az utóbbi időben gyakorivá váltak azok az esetek, amikor litván területen a szovjet haderőhöz tartozó személyek nyomtalanul eltűntek.

Az ilyen eltűnéseket bizonyos személyek hatották végre, akik a litván kormány védnöksége alatt állanak.

Részleteket sorol fel a közlemény azokról az esetekről, amikor szovjet katonákat elraboltak, agyonlövésrel fenyegettek, éhezettek és ilyen módon akarták kikényszeríteni belőlük a katonai titkokat.

Egy altiszt eltűnt és emiatt a szovjet parancsnokság panaszt emelt a litván hatóságoknál, amelyek azt válaszolták, hogy öngyilkos lett.

illetve revolverrel fölbeltte magát.

Május 25-én a szovjet kormány jegyzékben fordult a litván kormányhoz és rámutatott arra, hogy az ilyen eljárás súlyos következményekkel járhat. Követelte, hogy nyomban kezdjék meg a vizsgálatot és abbéli reményének adott kifejezést, hogy a litván kormány nem fogja kényszeríteni a szovjet kormányt arra, hogy más intézkedéseket fogadatosítson.

Kandus. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: A litván kormány válaszolt a szovjet kormány azon jegyzékére, amely szovjet katonák eltűnésére vonatkozott.

A litván kormány különleges bizottságot nevezett ki, amely az ügyeket vizsgálja és azon reményének adott kifejezést, hogy ebben a szovjet kormány is segítségére lesz. A bűnösöket megbüntetni.

URANIA: mindig vezet. Tel. 12-32.

Premier! Aradon először! 5, 7.15, 9.30

BENIAMINO GIGLI, a hírneves tenor. MARIA CEBOTARI, a newyorki Metropolitan szopránja. MICHAEL BOINEN, a nemzetközi baritonista és HANS MOSER, a komikus a szezon legszebb zenés

filmben: „Bölcsődal” (Dal az anyáról)

Szebbnél-szebb áriák, a „Bölcsődal”, éneklő Gigli, valamint a film kiemelkedő száma: „Anyák dala”. Anyák Napjára éneklő Beniamino Gigli, egyelőrvét.

„Dacia“

varieté, lünderkert
ünnepélyes megnyitója
ma!

Hamza Jancsi közkedvelt erdélyi primás és zenekara bemutatója!
Szenzációs juniusi műsor a fényesen renovált kerthelyiségben!

The 3 Popescu

Ricy and Tedy

Radványi Eva

Kämpf Hedy

Zimbru Jenika

Műsor kezdete este 10 órakor! Minden este parkettane!

Telefonszám: 12-84

Cripps angol nagykövetség érkezik Moszkvába?

London. (Rador.) A Reuter-iroda diplomáciai levelezője jelenti: Londoni körökben remélik, hogy Sir Stafford Cripps moszkvai utazásával kapcsolatos helyzet rövidesen tisztázódni fog. Az angol diplomácia hagyományainak megfelelően a szovjetkormánytól hozzájárulást kérte, hogy Crippset rendkívüli meghatalmazott miniszterként Moszkvába küldhessék.

Tekintettel arra, hogy a szovjetkormány ugy tájékoztatta az angol külügyi hivatalt, hogy szívesen veszi a kereskedelmi tárgyalások újratételét, akár Seeds moszkvai angol nagykövet, akár pedig más személy utján, továbbá tekintettel azokra a baráti kapcsolatokra, amelyekkel Sir Stafford Cripps Moszkvában rendelkezik, úgy vélik, hogy nem ütközik akadályba rendkívüli meghatalmazott miniszterre történő kinevezése. Míg Cripps megtartja helyét a képviselőházban, küldetése hasonlóvá lesz Hoare madridi küldetéséhez, tekintve, hogy csak különleges megbízatásának feladatát kell ellátnia.

Cripps Londonból történt elutazása minőségének végleges meghatározása előtt csak azért történt, hogy ezekben a kritikus időkben idővesztés ne álljon be.

Athén. (Rador.) Sir Stafford Cripps angol meghívott Athénbe érkezett. Innen folytatja útját Moszkvába. Környezetében úgy tudják, hogy a Szovjet és az angol kormány között fennálló ellentéteket, amelyekről a szovjet távirati iroda csak az elmúlt napokban számolt be, a moszkvai tárgyalások során akarják elvidámlni. Ezért állítólag Cripps nem mint meghívott, hanem mint angol nagykövet érkezik Moszkvába. Ez azt is jelentené, hogy Seeds moszkvai angol nagykövetet felmentik állásától, mert iránta a moszkvai kormány ellenszenvvel viseltetik.

Nem katonai célpontok elleni légítámadásokat séremeznek a németek

Berlin. (Rador.) A DNB jelentése szerint az angol repülők éjszakánként német területre dobznak bombákat, amelyek nem katonai célpontokat találnak. Annak ellenére, hogy a német hadvezetőség többször figyelmeztetést küldött, a bombázás folytatódott a nemzetközi jog előírásainak figyelembe vétele nélkül. Az angol bombák magánosok házaik, szállodáikat, kórházakat találtak el. Németországban pontos legvázakat állítottak össze a bombázás áldozatairól, valamint az előidézett károkról és ha majd elérkezik a számadások órája, az angolok árán fogják megfizetni minden egyes bombát.

Seyss Inquart:

„Szívesebben jöttünk volna Hollandiába üdvözlésre emelt karra, mint fegyverrel“

Berlin. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: Fényes ünnepi külsőségek között történt meg a hágal lovagvár nagytermében a katonai és végrehajtó hatalom átadása. Az átadásnál jelen voltak a nemzeti szocialista párt, a sajtó és a németalföldi polgárság képviselői. Falkenhausen tábornok, a belgiumi és hollandiai német haderők főparancsnoka adta át a katonai hatalmat Christiansen tábornoknak, míg a végrehajtó hatalmat Seyss-Inquart körzetvezetőnek, aki a következő szavakat mondotta a hatalom átvételkor:

— Mi szívesebben jöttünk volna Hollandiába békés üdvözlésre, felemelt karra, mint így a fegyverek erejével. A történelem ítélőszéke előtt a holland nép már lerótta

adólt azért a tévedésért, hogy vezetőik nem tudták megérteni az új idők szavát. A halott német harcosok, akik a holland földön nyugszanak, nem emelnek válaszalát a holland és a német nép között. A holland hadsereg vitézül harcolt és a holland polgárság nem viselkedik ellenségesen, vagy barátságatlanul a német csapatokkal szemben. A holland nép vezetői tévedésének

Francia tábornok irányításával foglalták el a szövetségesek Narvikot

Stockholm. (Rador.) A Havas-ügynökség jelenti: A szövetséges csapatok szerdán birtokba vették Narvik városát. Az angol hadihajók védőtüzélése közben a szövetséges csapatok a várost két oldalról közelítették meg, északon Fagernes felől, keleten pedig a Rombard fjordnál, a vasútvonal mentén, amelyen a vasércet szállítják. Az ellenállás a szárazföldön sokkal gyöngébb volt, mint a levegőben.

London. (Rador.) A Reuter-ügynökség közli, hogy Narvik elfoglalásáról még mindig hiányoznak a közelebbi részletek. Londonban csak annyit tudnak, hogy a város megszállása szárazföldről történt és ezt a hadműveletet egy francia tábornok irányította. A németek jórésze a város környékéről kelet felé húzódott el.

Stockholm. (Rador.) A Dagens Nyheter jelentése szerint Bodoe városát a német repülők teljesen elpusztították. Mintegy 30 német repülőgép 700 gyújtó és robbanó bombát dobott a nordlandi tartomány székhelyére.

A szlovák belpolitikai helyzet

Pozsony. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: A szlovák néppárt vezetői bizottságának üléséről azt várják, hogy a belső helyzetben nyugalom áll be. Eddig azonban az ellenzék még nem módosította magatartását, ami Mach, a Hlinka-gárda parancsnokának lemondása után jelentkezett. Továbbra is beszélnek arról, hogy Tuka benyújtja a kormány lemondását.

Elsüllyesztettek három gőzöst

Madrid. (Rador.) A Stefani-iroda jelenti: A Telena nevű 6 ezer tonnás angol tartályhajót, amelynek 55 főnyi személyzete volt és a Maria Jose kereskedelmi hajót 32 főnyi személyzettel együtt elsüllyesztették.

esett áldozatul, akik nem akarták megérteni az új idők szellemét. Németország azonban nem akarja elvenni Hollandia népének sem szabadságát, sem pedig függetlenségét és nem akarja rákényszeríteni politikai befolyását sem.

Beszéde végén Seyss-Inquart kijelentette, hogy a lehetőség szerint a holland jog és törvények figyelembevételével fog kormányozni.

mélyzetével és gabonarakományával, egy német tengeralattjáró elsüllyesztette. A két gőzöst, amelyek egy hajókaraván tagjai voltak, a galíciai partok mentén süllyesztették el.

Madrid. (Rador.) A Reuter-iroda jelenti, hogy az Uruguay nevű argentin hajót, amely buzát szállított, egy tengeralattjáró megtorpedózta. A személyzet egy részét megmenettették.

A pápa hosszabb kihallgatáson fogadja az olasz nagykövetet

Rómából jelenti: XII. Pius pápa tegnap kihallgatáson fogadta Attolico vatikáni olasz nagykövetet. A hivatalos formások után Öszentsége háromnegyedórán keresztül folytatott megbeszélést az olasz nagykövettel.

Letartóztatták a valutacsempészségi ügybe keveredett báró Hatvany Bertalanét

Budapestről jelenti: A budapesti különleges bíróság napok óta folytatja Roy Vivian, az al lord Hanton bűntényének tárgyalását, akinek viselt dolgairól és valutavisszaéléseiről már többször írtak a lapok. A bűnper második vádlottja báró Hatvany Bertalan elvált felesége, aki eddig szabadlábon volt; a mai tárgyaláson tagadta, hogy bűncselekményt követett volna el és hogy a „lord“ az ő pénzét akarta volna kicsempészni az országból. Kijelentette, hogy azért adta a 30 ezer pengőt Hantonnak, hogy ez lehetővé tegye egy angol állampolgárságu tisztviselővel való név házasságát. A törvényszék tekintettel báró Hatvany né viszonyára és külföldi kapcsolataira, valamint arra, hogy szokásától tartani lehet, elrendelte a báróné letartóztatását. Amikor a bíróság elnöke a határozatot kihirdette báró Hatvanyné ájultan esett össze.

Negyedmillió leies hiány miatt szívenlőtte magát egy postafőnök

A hiányt megállapító vezérfelügyelőt is le akarta lőni s miután revolvère csütörtököt mondott, maga ellen fordította a fegyvert

Kolozsvárról jelenti távbeszélőn az Aradi Közlöny tudósítója: Megdöbbentő módon vált meg az élettől Georgescu Adrian, a szatmári állomás postafőnöke, aki a pénzkezelést is intézte. Mintegy két hónappal ezelőtt Cosa Ioan postavezérfelügyelő váratlan vizsgálatot tartott Georgescu Adrian irodájában és ezalkalommal körülbelül negyedmillió lei hiányt állapított meg. Cosa Ioan a mai napig adott haladékot Georgescu Adriannak a hiányzó összeg pótlására és a csütörtöki nap folyamán a postai vezérfelügyelő a szatmári főposta főnökével megjelent az állomási postafőnökkel a hivatali hiány ügyének felszámolása érdekében.

Georgescu Adrian, amikor felettesei megjelentek nála és a legvázokönyvet elkészítették, revolvért rántott és annak csövét a vezérfelügyelőre szegezte, de a püsztolv csütörtököt mondott és nem sült el. Cosa Ioan, a kíséretében lévő postafőnökkel kiszaladt a szobából. Alig csapódott be mögöttük az ajtó, amikor az irodából revolvérdörrenés hallatszott. A 44 éves állomási postafőnök szíven-

lőtte magát és azonnal meghalt.

Íróasztalán bucsulevelet találtak és abból kiderült, hogy már régebben készült az öngyilkosságra. Közölte, hogy a hiányzó összeget nem tudta visszatéríteni és megrázó szavakkal ecsetelte, hogy jószívűségének esett áldozatul. Barátainak és kartársainak bonokra előleget adott és azok letartatták és a pénztárszokrényből ellopták a bonokat és még az ottlévő pénzállományt is megdézsmálták.

Az általa megjelölt kartársainak letartóztatására megtörtént az intézkedés. Georgescu Adrian bucsulevele végén arra kérte feletteseit, hogy gondoskodjanak feleségéről és 17 éves leányáról.

CORSO Ma szünet! Szombaton premier

Vidám, merész kalandok. Menekülés, a boldogság felé

„Miénk a világ“

Claudette Colbert

James Stewart

A La Manche-csatorna és a „splendid isolation“

Egy viharos tengerszoros története és jelentősége. — Bleriot harszákíró repülése döbbsentette rá először Angliát a jövő veszedelmeire

A német harcikocsi alakulatok és gépesített csapatok elérték a La Manche csatornát.

A La Manche-csatorna nevének említése a jelentésben nagy meglepetésként hatott. Senki sem gondolta volna ugyanis, hogy a német haderő a tornyosított akadályokat ilyen rövid idő alatt átgázolva, eljut annak a tengernek a partjára, amely Nagybritanniának évszázadokon keresztül legerősebb védelme volt. A Szigetországot az óvilág földjétől elválasztó víz-vonal tette lehetővé azt, hogy Anglia földjét a történelem folyamán csak ritka esetekben érte támadás és hogy a „splendid isolation“, az előkelő elzárkózottság elve politikai és társadalmi tekintetben is érvényesülhetett. Az európai Nagybritannia „háza“ valóban a „vára“ is volt és amíg a repülőgépeket fel nem találták, még a legborúlátóbb brit sem számított arra a lehetőségre, hogy ellenséges haderő a lábát az angol parton megvethesse.

„Anglia nem sziget többé“

Az első meglepetés akkor érte az angol közvéleményt, amikor annakidején Bleriot a La Manche-csatornát átröpült. Az újságok legtöbbje a következő vastagbetűs cím alatt közölte az eseményt: „Anglia nem sziget többé“. A második pedig akkor, amikor a mostani háború során a német repülőgépek több száz kilométernyire fekvő támpontjaiktól elindulva, hatások bombatámadást intéztek Scapa Flow ellen, bár a kitűnőnek tartott léghátró szervek mindent elkövettek annak megakadályozására. A harmadik és legnagyobb meglepetés azonban bizo-

A csatorna

Hatalmát, bírtokait, vagyonát, szóval mindenét a tengerszorosnak köszönheti Anglia. Amikor a technikai fejlődés folytán a vízijárművek számára lassan egyre kisebb és kisebb akadályt jelentett a tenger, a védekezésre nőtt, majd később a támadás gondolatával is megbarátkozott brit hozzákezdett a hajóépítéshez. Előtte lebegett a Kolumbusok Vasco de Gama és a hollandusok példája és a védett anvaország csakhamar elsőrendű tengeri hatalommá nőtt ki magát. Térdre kényszerítette Hollandiát, szétverte a spanyol armadát, elsüllyesztette a francia gloiret messze hordozó frank vitorlásokat és minden győzelem után alkalma volt biztos házában megpihenni, ahol erőt gyűjtött, mert alig zavarhatta valaki. A La Manche-csatorna örökké nyugtalan vize módot adott rá. Ha volt valaha nemzetnek támasza, olyan amelyet a természet nyújtott. Angliának a „The Channel“ valóban az volt, mert nemcsak védte, hanem a világ legnagyobb hatalmává is emelte.

A La Manche: magyarul a Csatorna, angolul a The Channel az a szoros amely Anglia délkeleti és Franciaország északnyugati partjai között fekszik. Bő 1000 méter széles. Legkeskenyebb Dover és Calais között, mindössze 33,3 km. Hossza 560 km., legnagyobb szélessége a brit Exe-folyó torkolata és a francia Cancale kikötő között, 240 km. Legnagyobb mélysége Alderney szigetnél, 174 méter, ami még nem óceánus mélység.

Jelentősége már a római korban nagy volt. Az akkori történetírók „Mare Britannicum“-nak nevezték, míg a legkeskenyebb részt, amelyet ma franciául Pas de Calais-nek, angolul Strait of Dover-nek hívnak, Tretum Gallicum, vagy Britannicum néven ismerték.

Forgalma a legnagyobb volt valamennyi víziút között. Az ókori Róma, amely a mai London alapját Augustus Trinobantum, Legio secunda Augusti, Londinium és Londinium nevek alatt lerakta, sűrű evezős láratot tartott tenné Britannia felé. A későbbi időkben ez a forgalom egyre nőtt és valóban óriási arányokat ért el. Voltak átmenetileg csökkenések is, mint például Napoleon császársága alatt, de azok mitsem voltak a jelentőségéből, amely különösen az 1914–18. évi háború alatt ért el nagy emelkedést. Számos villám-törőnva van, a leghíresebb: az Eddystone-en levő Plymouth-szal szemben építették fel.

Hogy mit jelent Anglia számára a német siker, azt talán a következőkben lehet a legjobban megvilágítani.

1875-ben társaság alakult abból a célból, hogy a La Manche alatt furandó alagút tervét előkészítse. A gondolatnak Franciaországban igen sok Angliában azonban annál kevesebb ráirgatója akadt. A katonai szakértők és a konzervatív politikusok hevesen ellenkeztek a tervet, azt csak a nemzetköziségre hajló kereskedelem egyes angol reprezentánsai kívánsították. Ezek számadatokkal igazolták, hogy az alagút rövid időn belül kifizetné magát és legalább is annyit öve, delmezne még az államnak, ha felépítenék. Mindez azonban hiábavalónak bizonyult. Nagybritannia politikai ragaszkodtak a közlekedés régebbi formáihoz és

nyára május 21-én következett be, amikor a bevehetetlennek hitt belga-francia erődítési vonalak megsemmisítése után a Harmadik Birodalom közvetlen közelébe hatolt a Szigetországnak.

Mindössze néhány kilométer tehát a távolság, amely a támadót e pillanatban még a céltól elválasztja és ez időben a repülés fejlődése folytán, csak néhány percet jelent, ha meg nem fordul a hádiszerencse.

Amikor az európai szárazföldi Boulogneban, Calaisban, Ostendében, vagy Hoek van Hollandban hajóra ült és Angliába igyekezett, izelítőt kapott a tengerjárás kellemetlen hatásaiból. A La Manche ugyanis legtöbbször viharos, még akkor is az, ha a vihart csupán a felette átfutó szél okozza. Napsütésben is olyan hullámverése van, amely mellett a rendszerint kisebb tonnatartalmú személyszállító utasainak bőven van alkalmuk a „hajó-táncra“ és ehhez tartozó következmények megismerésére. Nem csoda, hogy Folkestonban, Doverben, vagy Harvickban látható a legtöbb savanyu arcú és elkínzott tekintetű partraszálló utas valamennyi európai kikötő között. Áll ez természetesen a megelőzőleg említett francia, belga és holland kikötőkre is, mert Albionból vissza az ut éppen olyan, mint az odavezető.

A közélettel foglalkozó tudósok már régen megállapították, hogy a brit és ír szigetek, mint az óvilág legnyugatibb nyulványai, valamikor szerves összefüggésben állottak az európai szárazfölddel. Elszakadásuk a történelemelőtti korban, a geológiai átalakulások idejében történt. Ezt igazolja az a körülmény is, hogy Anglia és Európa összetartozásáról semminemű népmonda sem maradt fenn. Ellenében Afrika és Amerika valószínű összefüggésével, amelyről az „Atlantis“-elmélet tanuskodik. Eszerint a két világrészt elválasztó tengerienek már az emberi kéztől megmivült, gazdag és termékeny dus föld volt, amelynek azonban nyomát sem lehetne felfedezni a La Manche talajában.

A katonai szakértők teljes mértékben támogatták őket. Félték az inváziótól.

A világháború után újra felvetődött a terv, ezúttal ismét francia részről. Anglia és Franciaország mint egykori szövetségesek és ennél fogva egymásra utaltak is, minden jóhis aggodalom nélkül nekiláthattak volna az alagút megépítésének. De nem ez történt. Nagybritannia még Franciaországot sem tartotta annyira barátának, hogy szárazföldi lehetőségeket nyultsón va-

A német tengeri haderő új fegyvere: a páncélos gyorshajó

Különb, ezzel a kérdéssel kapcsolatos rendkívül érdekes az a cikk, amely egyik nagy német lapban jelent meg „Gyorshajók a csatornán“ címmel és amely többek között a következőket tartalmazza:

Mint a német hadseregparancsnokság jelenti, a német páncélos gyorshajók a La Manche csatornában nagy eredményeket értek el. Többek között elsüllyesztettek egy segédcsirkálót és egy torpedórombolót. A német tengeri és légi hadvezetés ezzel olyan területekre is kiterjesztheti működését amelyek eddig főként az angol tengeri erő uralma alatt állottak.

Az angol haditengerészetnek már a világháborúban is sok munkát adtak a flandriai kikötőkből dolgozó német tengeri erők. A tengeraltjárók, torpedóhajók és torpedórombolók mellett már akkor is szerepet kaptak a páncélozott gyorshajók. Ezek nagyméretű motorcsónakok, melyeknek gyorsasága egészen rendkívüli. A páncélozott gyorshajókat torpedócsövekkel szerelik fel. A hajók a legkisebb méretekkel a lehető legnagyobb gyorsaságot egyesítik magukban s ezzel természetesen kevésbé teszik ki magukat a felfedeztetés veszélyének.

A világháború alatt a torpedóval felszerelt motoros gyorshajókat a partok közelében használták, főleg a belga partok mentén és az Adriai-tengeren. Az új német tengeri haderő, a páncélos gyorshajók eredményesen harcoltak a norvég partok előtt lefolyt tengeri ütközetek során is.

A „Völkischer Beobachter“ cikke leír egy érdekes háborús hadiívet, amelynek hőse Odenhoffi főhadnagy, az egyik gyorshajó parancsnoka volt. A parancsnok hajójával a csatornán cirkált, amikor felbukkant egy angol torpedóromboló. A német hajó a hainali szürkületben bizva, csatlakozott az ellenséges flottához. Az angoloknak eszükbe sem ötlött, hogy ellenség van a soraikban s a német hajó háborútanul közel fértközt az egyik angol torpedórombolóhoz. Amint megfelelő helyzetbe került kilötte torpedóját, azután teljes gyorsasággal elúnt a meglepett angolok szeme elől.

A fenti eset jellemzően világítja meg az új fegyvert. A páncélos gyorshajó éppen olyan veszedelmes, mint a tengeraltjáró. Torpedócsövekkel van felszerelve, tehát egyetlen szerencsés találattal elszüllyeszthet ellenséges hadihajót. Rendkívüli gyorsasága miatt meg van a lehetősége arra, hogy szükség esetén elmeneküljön. A hadihajók gyorsaságát és türeségét nem tudják felvenni vele a versenyt. Mire egy nehézkes hadihajó megfordul és megfelelő tüzelést

lakinek a Szigetország megtámadásához. Ósregi brit szokás szerint huzta-halasztotta beleegyező nyilatkozatának kiadását és amikor erre szükségszerűen mégis sor került, ugyanígy elodázta a terv kivitelének megkezdését. Az egyre borultabb láthatár a nemzeti szocializmus uralomra jutása után mindjobban sötétedett és Anglia katonai szakértői is igazolabbnak látták aggodalmaikat, mint valaha.

Németország most Nagybritannia kapui elé vitte a fegyvereket és ezzel a még mindig válaszlatnak hitt La Manche egy csapásra majdnem teljes egészében elvesztette védelmi jelentőségét. A modern háború, amely Reynaud francia miniszterelnök szavai szerint különbözik az eddig ismert „klasszikus hadvezetés“től, már nem ismeri az átlagban 60–70 kilométeres víz akadályokat. A Messerschmidt, Heinckel, de a brit és francia repülőgépek is játszi könnyedséggel szelik át ezt a távolságot, különösen akkor, ha a légi flottatámponthoz a Csatorna európai partjain lehetnek. A mindennél értékesebb üzemanyag: a repülőbenzin szempontjából sem jelent már nagy nehézségeket a támadás és ezért érthető a megdöbbenés és az aggodalom is. A mindennapi élet legérzékenyebb mérője: a tözdek, máris számoltak az eshetőségekkel: a newyorki Wall Streeten a nyugati hadszíntérről érkező hírek hatása alatt újra igen nagy árszuhanás következett be az angol érdeklőségek papírjaiban.

Hogy az aggodalom főlölesleges vagy indokolt volt-e, eldöntik a legközelebbi napok eseményei. A mai háborúk természetéből következik, hogy a várakozásokkal mindig számolni lehet. A ténny azonban az, hogy a jelen pillanatokban az egész világ figyelmé az örökké erős mozgásban levő La Manche felé fordult és nem ok nélkül, mert a nagy mérkőzés ott került döntő állapotába, ahol néhány hétrel ezelőtt a közvélemény még igazán nem is várhatta.

szögbe kerül, a kis páncélos már el is tűnt, vagy legalább is kívül van a lőtávolon. Aránylag nagyon kis felület miatt nem nyújt megfelelő célpontot az ellenséges hajó ágyutüzének. Egyetlen veszedelmes ellensége van: a repülőgép. Ez nála is gyorsabb s a pontosan találó repülőbomba megsemmisít ezeknél a páncélos gyorshajóknál nagyobb tengeri egységeket is. Az angol tengerészeti miniszterlumban nyilván felismerték ezt, mert rendeletet adtak az összes partvédelmi repülőegységeknek, hogy kíméletlenül üldözzék a német motorosokat.

Rendkívül nagy előnye a kis páncélos gyorshajóknak, többek között az is, hogy előállításuk aránylag nem kíván hosszú időt és nagy költségeket, úgy hogy a német ipar nagy tömegben veheti harcba az új hatótipusokat. — állapítja meg cikkében a német lap.

Felmentették

a volt marosvásárhelyi polgármestert, de kötelezték az adóbehajtási jutalomként felvett 90 ezer lei visszafizetésére

Brassóbol jelentük: A brassói bűnügyi tábla most hirdetett ítéletet Dandea Emil dr. volt marosvásárhelyi polgármester és vádlott társai: Pantea Simion dr. városi főjegyző és Urzica Dumitru városi főszámvevő bűnperében

A bűnügyi tábla ítélete a következőképpen hangzik: „A bűnügyi tábla ötös tanácsa felmenti Dandea Emil dr.-t a hivatalos hatalommal való visszaélés, a közvagyon védelméről szóló törvény szakaszai alá eső büntetésektől, valamint a sikkasztás büntetésektől, nyének vádjá alól. Kötelezi azonban a bíróság Dandea Emil dr.-t, hogy fizesse vissza Marosvásárhely városának azt a 90 ezer leit, amelyet „adóbehajtási jutalom“-ként felvett.

— Urzica Dumitru főszámvevő a BTK idevonatkozó szakaszai alapján 5 havi fogházra ítéli 247 ezer 288 lei hivatalos pénz elikkasztása miatt. A vádlott büntetésébe a bíróság beszámítja a vizsgálati fogsághoz töltött 36 napot.

— Pantea Simion dr. városi főjegyzőt felmenti az ellene hozott vádak alól, de kötelezi a város pénztárából „adóbehajtási jutalomként“ felvett 79 ezer 281 lei visszafizetésére.

— Visszatartja a bíróság Marosvásárhely város kártérítési igényeit a Zsigmond-féle malomkiegyezést illetőleg, míg a kártérítés többi részére néve a várost kötelezésével polgári utra utasítja.

ARADI KOZLONY

Telefon: 1-31. Szigonycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

éves ... 840 lei   Negyedéves 210 lei
havi ... 420   Egy hónapra 70

Londont 15 ezer kilométeres ut köti össze Indiával és 17.500 kilométeres ut Fokvárossal

Az utolsó évtizedben, amelyet a gépkocsiforgalom részére épített nagy távolságú utak fejlődése jellemez, különböző tervek merültek fel az egyes kontinenseknek autószeradással való összeköttetésére. Ezeket a terveket eleinte gyakran lehetetlenségnek tartották és kinevették, nem sokára azonban jórészt megvalósultak. Ilyen terv volt például a ma már nagyrészt kiépített nagy nemzetközi országút London és Konstantinápoly között. Annak ellenére, hogy a háború miatt ezt az utat jelenleg nem lehet az átmenő forgalom szempontjából számításba venni, még most is tovább dolgoznak rajta. Az utolsó, még nem teljes utazakasz török földön halad át. Drinápolytól Babacskig. Ezt az utazakaszt is rövidesen befejezik.

De ez a 3100 kilométer hosszú útvonal is csak egy része annak a nagy transzkontinentális útvonalnak, amely Londont 15 ezer kilométer távolságban, Bagdadon, Teheránon, Lahoron, Kalkuttán át egészen Szingapurig összeköti Indiával. Ugyanennek a nagy földi, részben vízi útvonalnak egy másik elágazása Londont a Japán-sziget felé köti össze. Ez az elágazás, amely Szirán, Palesztinán, Kátrón, Kharumon, Nairobin és Johannesburgon keresztül Fokvárossal fut, összesen 17.500 kilométer hosszú. Nemrég az afrikai idegenforgalmi kongresszuson, amelyet Belga-Kongó, Costa Rica, a német városban tartottak meg, egy másik nagy afrikai útvonal tervét vetették fel. Ez az útvonal Algírból indulna ki és az egyenlítői franciá területeken, Pélga-Kongón és Rhodézán át ugyancsak Fokvárossal haladna.

A közel- és közérkezői katonai előkészületekkel kapcsolatban az utóbbi időben meggyorsították, különösen az angol és francia befolyás alatt álló vidékeken, az utóbbi éveket. Szíriában már néhány évvel ezelőtt egészen modern és félték Damaszkusz felé összeköttetését állították fel, amelyet utóbb fontos összeköttetésekkel egészítettek ki. Most van befejezés előtt az a hadászati nagyjelentőségű modern útvonal is, amely Hailfából, a Földközi-tenger palesztinai kikötőjéből Transzjordánián és a szíriai pusztán keresztül Bagdadig vezet.

A pápa kihallgatáson fogadta Alfonz volt spanyol királyt. Vatikánvárosból jelenti a Rador: XII. Pius pápa kedden ünnepélyes kihallgatáson fogadta Alfonz volt spanyol királyt.

Flora (volt Reusz) jeggyár. Tel. 1141

HITLER KANCELLÁR ÁLLÍTOLAG A KÖZELI NAPOKBAN TALÁLKOZIK VILMOS EXCSÁSZÁRRAL. Berlinből jelenti: Diplomáciai és politikai körökben híre jár annak, hogy Hitler kancellár a hollandiai Denberg környékén találkozik II. Vilmos excsászárral. A találkozás okát és célját illetően még csak feltételezések sincsenek.

A BANKOK NEM VÁSÁROLHATNAK HOLLAND FORINTOT, BELGA FRANKOT, NORVÉG ÉS SVÉD KORONÁT. Bucurestiből jelenti: A Banca Nationala értesítette a devizák eladására felhatalmazott bankokat, hogy további intézkedésig ne vásároljanak holland forintot, belga frankot, norvég és svéd koronát.

BULGÁRIA NEM VESZ RÉSZT A BALKÁNI GAZDASÁGI ÉRTEKEZLETEN. Szóliából jelenti: A Balkán-szövetség államai június hó végén Belgrádban gazdasági értekezletet tartanak. Bolgár illetékes körök ezzel kapcsolatban kijelentik, hogy Bulgária nem vesz részt ezen az értekezleten.

Hadbíróság elé állították Bucurestiben az állhírtérjesztőket. Bucuresti. A fővárosi prefektúra rendeletére az állhírek terjesztőit a bucures-ti katonai törvényszék elé állították.

Ujjáépítik Rotterdamot, Amszterdam. A DNB. jelenti: A "Telegraph" közlése szerint rövidesen megkezdődik Rotterdam városának újjáépítése. A munkálatokat a városi főmérnök hivatal vezetésével folytatják.

Személyesen nyújtotta át Hitler vezérkancellár a vaskeresztet a német ejtőernyősök súlyosan megsebesült parancsnokának, Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: Student tábornokot, aki döntő eredményeket ért el a parancsnoksága alatt álló ejtőernyős divízióval, a légihaderő tábornokává nevezték ki. Student tábornok annak idején súlyosan megsebesült Hollandiában és a vezér sajtókezelő nyújtotta át neki a vaskereszt-rend lovagi kitüntetését.

ISMÉT KÖZLEKEDIK A SIMPLON-EXPRESS. Bucurestiből jelenti: A Simplon-expressz amelynek közlekedését már nappal ezelőtt a fenyegető nemzetközi helyzet miatt beszüntették, ismét forgalomba állították. A Simplon-express Milánóból indul. Zágráb, Belgrádon keresztül Konstantinápolyig közlekedik.

Az állampapírok eladása mentesül a 2 százalékos nemzetvédelmi illeték alól. A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amelyben közli, hogy az állampapírok eladása mentesül a 2 százalékos rendkívüli nemzetvédelmi illeték alól, függetlenül attól, hogy az eladás a tőzsdén vagy pedig azon kívül, bankokban, vagy más helyeken történik. Közli a rendelet azt is, hogy az állampapírok vagy magánvállalatok értékpapirjai után esedékes kamatok, illetve osztalékok kifizetése nem esik a 2 százalékos nemzetvédelmi illeték alá.

FELÉVEN KERESZTÜL 1000 REPULÓGÉPET TUDNAK GYÁRTANI HAVONKÉNT A FORD-MŰVEK. Newyorkból jelenti: Henry Ford az újságírók előtt kijelentette, hogy — ha szükséges — a Ford-művek hat hónapon át havonta ezer repülőgépet képesek előállítani. Ilyen módon a repülőgépek ára a jelenlegi ár nyolcadrészére csökkenne.

A SIMAY-USZODA

szombaton,
június 1-én
MEGNYILIK

Szezonbérlet!
Uszástanítás!

A pénzügyi tisztviselők nyugdíjazásának módjait. A Monitorul Oficial május 28-iki keltezésű száma rendelet-jóváírt közöl, amelynek értelmében 1941. március 31-ig meghosszabbították az 1939. május 9-iki, 106. számú Monitorul Oficialban megjelent azon törvény intézkedéseit, amelyek a pénzügyi tisztviselők nyugdíjazására vonatkoznak.

Engedélyezték az Országos Magyar Dalosszövetség közgyűlését. Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Az illetékes hatóságok megadták az Országos Magyar Dalosszövetség már hirdetett igazgatósági és választmányi, valamint közgyűlésének engedélyét. A gyűléseket a már jelzett időben tartják meg.

ARADI SZÖVETKEZET VÁROSI ADÓ-ÜGYÉNEK FELLEBBEZESE A TÖRVÉNYSZÉK ELŐTT. Az aradi bőriparosok termelő szövetezete a múlt évben fellebbezést jelentett be a városi adó megállapítása ellen azzal az indoklással, hogy a szövetezettek csak 50 százalék adót kötelesek fizetni. Kérelmüket elsőfokon elutasították azzal az indoklással, hogy a bőriparosok nem módosították alapszabályaikat a törvények előírásai szerint, amelyek a szövetezetre vonatkoznak. A szövetezet a döntést az aradi törvényszékhez fellebbezte meg. A törvényszék elutasította a fellebbezést, és jóváhagyta az elsőfoku elutasító döntését.

Szakszertlen...

— Mosolyogni tessék...

OROSZ BIZOTTSAGOT VARNAK BELGRÁDBAN. Belgrád. (Rador). A Havas-ügynökség közli, hogy az orosz lapok arról adtak hírt, hogy június 5-én orosz bizottság érkezik Belgrádba, hogy előkészítsék a szovjet-orosz-jugoszláv diplomáciai kapcsolatok felvételét.

Június 2: Iskolanap

A hatalmas érdeklődéssel kísért vasárnapi iskolanap rendezése most végzi az utolsó simításokat az előkészületek terén. Már megtörtént az ünnepélyes programjának összeállítása, amelyet az alábbiakban közlünk:

Vasárnap reggel, a Római Katolikus Főgimnázium udvaráról indulnak el az összes olyan iskolák, amelyek a katolikus egyházközség tart fenn. A felvonuló növendékek száma meghaladja az ezret és a tanári és tanítói testület vezetésével, meghatározott útvonalon vonulnak a CAA-sporttelepre. A felvonuláson részt vesznek az egyházközségi választmány tagjai is. Pontosan kilenc órakor kezdődik az ünnepély, amikor misét és istentiszteletet tartanak a különböző keresztény felekezetű iskolások részére. A katolikus növendékek tábori misét hallgatnak, míg ugyanabban az időben a protestáns vallásúaknak is tartanak istentiszteletet. A rendezőség kéri a közönséget, hogy az istentiszteletre való tekintettel jelenjenek meg pontosan: legalább háromnegyed kilenckor. A vallásos szertartás végeztével a Katolikus Főgimnázium énekkara a Királyhímnuszt énekli el, majd dr. Széll Lajos, az aradi római katolikus egyházközség világi elnöke méltató a nap jelentőségét. Ezután következnek az iskolások felvonulása, amely pontosan abban a sorrendben történik, mint a felsorakozás. Az iskolások az elvonulás alkalmával üdvözlik a hatóságok megjelölt képviselőit és a közönséget.

Ezzel azután kezdetét vesz a tulajdonképpeni műsor, amelynek főbb része délelőtt boncolódik le. Először az óvodák kis növendékeinek táncai és játékos tornagyakorlatai következnek, majd a katolikus leányelemi egyes osztályainak tornabemutatója és a leánygimnázium énekkara szerepel a műsorban. Ezután a Katolikus Főgimnázium első négy osztályának és az elemiskola 3-7. osztályának össztornája következik. Utána a gimnázium első osztálya mutat be szabadgyakorlatokat, majd az elemi fiúiskola énekkara szerepel a műsorban. A délelőtti műsor befejező számai a Katolikus Főgimnázium felső osztályainak sportbemutatója és a gimnázium énekkarának szereplése.

A délutáni műsor fél négykor veszi kezdetét, amikor is az elemi fiúiskola felsőtagozata és a gimnázium alsó osztályainak tanulói mérkőznek meg egymással barátságos labdarúgómérkőzés keretében. (A játék kötszert husz percig tart). Ezután különböző vidám, azórakoztató műsorszámok következnek. Az elemiiskola alsó osztályai változatos dalos, népies játékokat adnak elő, majd végül a VII. elemi tanulói egy bohózatot adnak elő.

Jegyek ma már kaphatók 25 és 15 leles árban, azokon a helyeken, amelyekről már tegnap számunkban is megemlékeztünk. (Apponyi-testvérek, Németh István textilüzlete, Lőrincz Mihály üzlete, Universala papíruzlet, Mosóczy-telepi Katolikus Kör és Katolikus Elemi).

Négymilliót gyűjtöttek eddig Magyarországon az árvízkarosultak javára. Budapest. Az árvízkarosultak megsegítésére folytatott országos gyűjtés 4 millió pengőt eredményezett, a kár azonban megközelíti a 30 millió pengőt. Csúpan 7 millió pengő szükséges ahhoz, hogy az elpusztult lakóházakat felépítsék. Ehhez az összeghez az állam 2 és félmillió pengővel hozzájárult és most már csúpan fél millió pengő hiányzik ahhoz, hogy valamennyi árvízkarosult új épületbe költözhessen.

A VÁROSI AUTOBUSZOK 7-ES ÉS 9-ES ÁLLATAINAK ÚJ ÚTVONALA. Az aradi gépművek igazgatósága közli, hogy a 7-es és 9-es vonalakon közlekedő autbuszok íratalt a Victoriei-úton folyamatosan levő utjavítás munkálatok következtében időlegesen, mintegy tíz napra megváltoztatták. A közúti gépkocsik az utjavítás befejezéséig a gyermekkorház és a Textilgyár közötti szakaszon Ségén keresztül megpedig az N. Bolcas, Szátoarei és Const. Brancoveanu-utakon közlekednek.

FOGÁSZATI HIR. Csuhod János június 1-től Str. Alexandri 3. alá költözik.

Érdekes bírósági döntés szőlőtulajdonosok kereskedelmi adója ügyében. Özv. dr. Nagy Sándorné, Kuzmann-Gabriella és Müller Vendel dr. közismert aradi ügyvédek, aradmegyei szőlőtulajdonosokra a pénzügyigazgatóság kereskedelmi adót vetett ki. A szőlőtulajdonosok azzal az indoklással, hogy csak egész kis mennyiségben árusítják saját termésű boraikat, tehát rájuk nem vethetnek ki kereskedelmi adót, a törvényszékhez fellebbeztek. A bíróság helyt adott érveléseiknek és megállapította, hogy nem kell kereskedelmi adót fizetniük.

HATVANHAROM SZEMÉLYT TARTOTTAK VISSZA A SZERDAI RAZZIA UTÁN. A szerdai razzia alkalmával 185 személyt állították elő az aradi rendőrségre. Ezek közül az igazgatóság után 122 személyt szabadon engedtek, a többi azonban vizsgálat céljából visszatartották.

Láttamoztatni kell a régebbi kibocsátási személyazonossági igazolványokat

Reu Ilie dr. rendőrkezes a következő felhívással fordul a város lakosságához:

A népesedési hivatalok szervezéséről szóló törvény értelmében, mindazok, akik 16-ik életévüket betöltötték, kötelesek a népesedési hivataltól személyazonossági igazolványt, illetőleg fényképes igazolványt kérni. Az ingatlankezelő törvény és ennek végrehajtási utasítása előírja, hogy az ingatlan tulajdonosok kötelesek a fő- és albérlők iratait ellenőrizni. Ezenkívül a népesedési hivatal szervezéséről szóló törvény kimondja, hogy a személyazonossági igazolványt (carte de identitate) minden esztendőben láttamoztatni kell a népesedési hivatalban és így az 1940. január 1. előtt kibocsátott igazolványok évérett szintén benyújtandók. Ugyancsak a háztulajdonosok kötelesek ellenőrizni, hogy a fő- és albérlők eleget tettek-e a láttamoztató előírásnak.

A közelmúltban történt razzia alkalmával kiderült, hogy a lakosság nagy része nem rendelkezik személyazonossági, illetve fényképes igazolvánnyal és így kiteszik magukat annak, hogy igazoltatás végett előállítsák őket a rendőrségre. Ezáltal nyomtatékosan felhívjuk mindazok figyelmét, akik az 1940. január 1. előtt kibocsátott igazolványokra a láttamoztató nem szereztek meg, vagy ilyen, illetve fényképes igazolvánnyal egyáltalában nem rendelkeznek, hogy jelentkezzenek a népesedési hivatalban a láttamoztató, vagy a személyazonossági igazolvány megszerzése végett. A tolongás elkerülése érdekében a népesedési hivatal az első kerülésben lakók számára május 31-től június 5-ig, míg a többi kerülések lakóinak később közlendő időpontban áll rendelkezésére.

Több vonatjáratot szüntette be június 8-ig

Temesvárról jelentik: A temesvári vasútigazgatóság közlése szerint azonnali hatállyal június 8-ig bezárólag több vonatjáratot beszüntetnek. Így nem közlekedik a Traian-Rapid vonat, mely Temesvár és Bucuresti között haladt. Ez a vonat reggel nyolc órakor indult. Ugyancsak leállították azt a Bucurestiből jövő vonatot is, amely 23.40-kor érkezett Temesvárra. Leállították a Temesvár—Arad közötti személyvonatot is, amely Temesvárról 18 órakor indult és Aradra 19 óra 30 perckor érkezett. Nem közlekedik június 8-ig a Temesvár—Turnu-Severin közötti személyvonat sem, mely Temesvárról 18 órakor indult el.

— ZÜRICH TÖZSDEZÁRLAT: Páris 860, London 14.30, New York 446, Milánó 22.50, Bérg 178.23, Belgrád 10.00, Bucuresti 2.25.

— Fogadás és tea a bucuresti-i szovjetnagykövetség új palotájában. Bucuresti. Tegnapelőtt a szovjet-nagykövetség új palotájában, Paul Kuliiev, a Szovjetszövetség romániai nagykövete és neje teát adott nagyszámu meghívott vendégnek. A tea után két orosz filmet mutattak be. A szovjet nagykövetség teáját az alábbiak voltak jelen: C. Argetoianu királyi tanácsos, Grigore Gafencu külügyminiszter, Petre Andrei nemzetnevelésügyi miniszter, N. Ghelmegeanu belügyminiszter és neje, M. Ralea munkügyi miniszter, C. Giurescu propagandaügyi miniszter és neje, Gh. Ionescu-Sisestil földművelésügyi miniszter, Silviu Dragomir kisebbségügyi miniszter, Cioban professzor kultuszminiszter, Hortolomei egészségügyi miniszter, Radu Portocala miniszterelnök melletti miniszter, Suphi Tanroier török nagykövet, Fabritius német nagykövet és családja, Bárdossy László magyar követ és neje, Luehian kínai követ és neje, Reuterswald, Svédország követe, Franklin Günther, az Egyesült-Államok nagykövete, Costa, Olaszország sajtóattaséja, Nedel ezredes és Protici, Bulgária sajtóattaséja, mindketten feleségeikkel, Petrovici Jugoszlávia sajtóattaséja, Eftim Gurvici a Szovjet kereskedelmi megbízottja, Voss, Németország sajtóattaséja, Sebelev a Szovjet sajtóattaséja, Lunin, követségi titkár, Sutow konzul, Sarov, a Tass-iroda megbízottja és még sokan.

— A TEMESTARTOMANYI PREFEKTUSOK ÉRTEKEZLETE. Temesvárról jelentik: A temesi helytartóságon tegnap dr. Marta Alexandru királyi helytartó elnöklése alatt a helytartósághoz tartozó öt vármegye valamennyi prefektusa ülést tartott és ezen a vármegyék kívánságait tárgyalták meg. Ezután külön szaktanácskozás alakult ugyan, csak a királyi helytartó elnöklése alatt, belevonva az öt vármegye főállományait, melyen a temesi helytartóság általános irányának megőrzését és felügyelést tárgyalták meg.

— A MAJUSI AJTATOSSAGOK UTOLSÓ NAPJA. Május harmincegyediké lévén, ma lesz az utolsó májusi ajtatosság a Minoriták templomában, este negyed nyolc órai kezdettel. Az ajtatosság előtt Siszmán Gedeon mond szentbeszédet. A litániát dr. Lakatos Ottó rendfőnök-pjébános mondja, fényes papi segédlettel. Az ajtatosságon közreműködik a Szent Anjál ének- és zenekar, a következő műsorral: 1. Kriszianus: Pangve lingua. 2. Gounod: Ave Maria (Szoprán-szólo). 3. Váradi Margit operaénekesnő, hegedűn kíséri dr. Ungár Imre, orgonán kíséri: Karácsonyi István minorita). 3. Borromi: Tota Pulchra. 4. Karácsonyi: Tantum Ergo. 5. Mozart: Te Deum. Vezényel: Karácsonyi István minorita, orgonál: Rákóczi Sándor.

— AZ ARADI BEHATÁSI PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁG ÉRTESETI MINDAZOKAT, akik a nemzeti védelmi kölcsönkötvények kibocsátása idején akár bankokban, vagy a pénzügyigazgatóságnál 1000 és 2000 lejes címletű kötvényeket jegyeztek és azokat kifizették, hogy a kötvények megérkeztek és naponta 8—1 és fél 5—7 óra között a pénzügyigazgatóság központi pénztáránál átvehették. A pénzügyigazgatóság felhívja a 8208—8210, 20501—22979, 55507—55561, 100526—101391, 136503—143040. sorszámu eredeti nyugták tulajdonosait, hogy jelentkezzenek.

Foto NAGY

ujjászervezett modern műterme

Blv. Reg. Maria 8.

Speciális gyermekfelvételek!
Művészi portrék, csoportképek!
Felvételek kívánságra otthonában

— SÜLYÖS BIRSÁGOK ARDRAGITAS CÍMÉN. Temesvárról jelentik: A helytartóságon működő ármeghatározó bizottság tegnap tartott ülésén több olyan kereskedő és gyáros ügyet tárgyaltak, akiket árdragitáción értek. Így egy bánági szövetkezetet, amely vajtermékek eladásával foglalkozik, 130.000 lei bírsággal sújtották a vaj árdragitása miatt. Tízezer lei pénzbüntetésre ítélték egy lippai vendéglőst is, mert az ételeket drágábban árulta és nem függesztette ki a maximális árakat.

— FELHÍVÁS A BUZA ÉS KUKORICA MINŐSÉGVÉRSÉNYEN RÉSZTVENNI SZÁNDÉKOZÓKHOZ. Minth minden évben, az aratás végeztével idén is buza és kukorica minőségi-versenyt rendeznek. Az aradi mezőgazdasági kamara ezzel kapcsolatban átiratot intézett a város közgazgatási ügyosztályához és ennek nyomán az ügyosztály felhívja azokat, akik a versenyen résztvenni szándékoznak, hogy a város háza 96-os számu szobájában jelentkezzenek.

Összehívják

az orvoskamara közgyűléseket

Az új orvoskamara törvény intézkedéseinek megfelelően az orvoskamara közgyűléseinek végrehajtóbizottsága június 12-ikébe, illetve június 20-ikában állapította meg az egyes orvoskamara közgyűlések megtartásának időpontját. Abban az esetben, ha június 12-ikén a tagok nem jelennek meg határozatképes számban a közgyűlésen, akkor ennek megtartására június 20-ikán kerül sor, a megjelentek számára való tekintet nélkül. A közgyűlés választja meg az orvoskamara választmányát, a fegyelmi, valamint felügyelőbizottságot. A törvény értelmében a választmányba, valamint a fent említett bizottságokba csak azon orvosok választhatók, akik legalább tíz éve gyakorlatot folytatnak. A szavazáson csak azok az orvosok vehetnek részt, akik nincsenek hátralékban tagdíjakkal.

Bulgária nyerte

a Balkán kerékpáros játékokat

Bucuresti. Tegnap fejeződtek be a Balkán kerékpáros versenyek és az utolsó napi hosszútávú versenyen a következő sorrend alakult ki: 1. Svetco (bolgár) aki a 132 kilométeres távot 3 óra 48 p. 10 mp. idő alatt tette meg. 2. Tudose (román). 3. Constantino (bolgár). 4. Convelis (görög). 5. Caloudis (görög). 6. Orhan (török). 7. Kırkor (török). 8. Mormocea (román). 9. Leonidas (görög). 10. Tapu (román). A nemzetek közötti pontversenyt és ezzel a Gh. Vantu kupát, valamint a nemzetek kupáját Bulgária nyerte 14 ponttal. 2. Görögország 18 pont. 3. Románia 20 pont. 4. Törökország 23 pont.

Előléptetések a városi tisztviselői karban

A közigazgatási törvény, mint ismeretes kimondja, hogy a közigazgatási hatóságok évenként június elseje hatállyal tehetnek előléptetést a személyzet előléptetésére. A városvezetőség most állította össze az előléptetett városi tisztviselők névsorát és ez a következő:

Első osztályu helyettes igazgató lett: Nedelcu Nicolae dr. városi főigazgató, Curia Ioan, a pénzügyi szolgálat főnöke és Popa Constantin az anyakönyvi hivatal vezetője. Második osztályu helyettes igazgató: Craznic Eugen dr.-t. a közigazgatási és Ratiu Alexandru a gazdasági ügyosztály főnökét, valamint Regneala Ioan dr. pénzügyi felügyelőt nevezték ki. Első osztályu szolgálati főnök: Dragan Florea, második osztályu szolgálati főnök: Nichi Lazar dr., a közművelődési palota igazgatója lett. Első osztályu hivatalfőnökök lettek: Popa Sever, Balan Vasile és Pop Ionel. Első osztályu helyettes hivatalfőnök lett: Pop Teodor. Második osztályu helyettes hivatalfőnök: Ciorogariu Iustin és Tudor Romul. Első osztályu hivatalnok: Mezei Petru, Baritiu Victor és Nemet Lucia, második osztályu hivatalnok: Ardelean Petru, Ardelean Dragin, Popovici Cornelia, Vilt Ioan, Brusa Emil, Iva Pavel, Bradean Gheorghe és Sferdian Sofia. Első osztályu gépirőnök: Angheluta Felicia, második osztályu gépirőnök: Codrean Cornelia és Nemes Otilia.

— EGESZSÉGÜGYI HÉT. A városi főorvosi hivatal egészségügyi hetet rendez, amelyet június 10—18. között tartanak meg. Ezzel kapcsolatban az egészségügyi hatóságok felhívják a lakosság figyelmét, hogy az utakat, mellékutakat, utmenti sáncokat és általában a lakóházakhoz tartozó területeket alaposan tisztítsák meg.

— ÉRDEKES BONYODALMAK EGY BILRÓI TÁRGYALÁS ELNAPOLASA KÖRÜL. Két évvel ezelőtt 1938. október havában Király Endre dr. nagyváradi ügyvédnek bírói tárgyaláson kellett volna megjelennie Világoson. Az ügyvéd akkor az az indoklással, hogy katonai szolgálatot teljesít, nem jelent meg a tárgyaláson. Később az ellenfél ügyvédje hamis nyilatkozatjait címen bünvádi feljelentést tett Király Endre dr. ellen. Az ügy csütörtökön került az aradi törvényszék elé és a nagyváradi ügyvéd védekezésében tagadta, hogy olyan kijelentést tett volna, mely szerint katonai szolgálatot végez, csupán az ügy több katonailag összpontosított tanúja miatt kérte a tárgyalás elhajasztását. A törvényszék elfogadta az ügyvéd védekezését és felmentette a vád alól.

— Megölte a véletlenül elsült vadászfegyver. Bokszegeiről jelentik: Patrauta Simion 31 éves hok szegi lakos szerda délután a község határában vadászott. Fegyverét épp egy bokor mögé akarta rejtetni, amikor az véletlenül elsült, a lövedék a szerencsétlen ember mellébe fúródott és azonnal megölte Patrauta Simiont.

— ELŐVIGYAZATI INTÉZKEDÉSEK A WESTMINSTER-PALOTA VEDELMERE. London. (Rador). Csütörtöktől kezdve rendkívüli elővigyázatossági intézkedéseket tettek a Westminster-palota biztonságának érdekében. A Westminster-palotában működik az alsóház ahova képviselők, valamint a tisztviselők külön fényképes igazolvány felmutatása ellenében járhatnak be.

— Százkilenc embert károsított meg egy bucuresti-i szélhámós. A bucuresti-i rendőrségnek vakmerő szélhámóst sikerült ártalmatlanná tennie, aki 109 áldozatot károsított meg. A tettes, Stanislaw Isiu, alias Rudi, 35 éves csernovci illetőségű egyén, a vacaresti-i fegyház szökött fegyence, aki mint mérnök jelentkezett az egyik cukorgyárban, azzal az alánlattal, hogy rendkívül olcsó áron tud cukorrépát beszerezni. Bevásárló körútra indult és a gyártól egy kísérőt kért maga mellé. A vásárlókört során a „cukorgyári mérnök” 109 személytől kisebb-nagyobb pénzüsségeket vett át, 500—15.000 lei között, azzal a kikötéssel, hogy később cukrot szállít, azonban a pénzzel együtt nyoma veszett. Elfogatása alkalmával kiderült, hogy 2 éves börtönbüntetést ítélt meg, aki a fentiekben kívül még számos csalást ismert be, átkísérték az ügyvédségre.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK

FÖLDES gyógyszertár, Str. Eminescu.
KÁRPÁTI gyógyszertár, Bul. Reg. Ferdinand.
ROZSNYAI gyógyszertár, Piata Avram Iancu

A háboru a legnagyobb konjunkturát a játékkereskedőknek hozta Párisban

A Champs Elysée és a Bois de Boulogne nap-sugaras sétányai már tavaszi mezbe öltöztek, a párisiak hangulatán azonban az ős borongós, gondterhelt kedvetlensége ül. Az utóbbi hetek eseményeinek nyomai erősen érezhetők a francia főváros életének minden megnyilatkozásában. A gazdasági hőmérő erős kilengéseket mutat és emellett jellegzetes, hogy: csak a játékosboltok „szezonja” nem akar elmúlni ma sem. Kiderül tovább, hogy a világháború a legnagyobb konjunkturát — a játékosboltoknak hozott!

Új játék kerestetik

Játszik a front és játszik a hinterland. A nagy lapok „hadsereg” rovatában, ahol a kisebb-nagyobb egységek parancsnokló tisztjei a legény-ség kívánságait hozzák nyilvánosságra, kötött al-sóruhák, cigaretta, könyv, rádiókészülék előtt mindig első helyen áll legsürgősebb kívánságként „társasjátékok legénységi meg tisztí kantinnak”. De a társasjátékok láza fogta el a polgári lakos-ságot is, melyet megkomolyított, megőszített és elhalusított a háború.

A parasztság szellemé ébredt fel a párisiak-ban, akik szeptember óta korán kelnek, korán fekszenek hangtalanul doboznak, keve-set járnak ki hosszú leveleket írnak és tár-sasjátékokat játszanak este.

Ma olyan egész Páris, mint egy irdatlan vi-déki urilak, ha leeresztett redőnyökkel áll a vad északi szélben zugó havas pusztá közepén. A po-litikát elvégzi Reynaud meg a parlament, az el-lenségnek ott van Churchill és Weygand tábor-nok, téképpel bajmóldni meddő kin, a „távöl-lévők” meg jobb, ha nem beszélünk sokat. Gyereink játszani inkább!

A bridsz túlságosan komplikált ebben a le-egyszerűsített lelkiállapotban, a sakk meg tú-láságosan feltörő. Most nem Flaubert-t olvasunk és Jules Romains-t, hanem Paul Vialar-t és Phi-lippe Heriat-t. Új társasjátékokra van szükség és a francia a világ legötletesebb népe, új szükség-leket nem hagy kielégítetlenül tovább egy nap-nál. Az új játékok megszülettek azonnal egy va-rázsűtésre. Feltalálók — minden feltalálók kö-zös receptjét követve — egyszerűen

visszanyúltak a múltba és „modernizálták” a nagyapák elfelejtett játékait.

Egyik legkedveltebb új játék például a do-minó, a jó öreg dominó változata. Nem fekete azonban, hanem színes galamból készült és meg-jelenésében ennek folytán a négyszögletes kara-mel-cukorkához hasonlatos. Négyesben játszik, úgy hogy figurába rakják az egybeillő kőveket akár a dominónál, de

a figura keresztreltényegyszersmind: a mezejítése lassan horgozódik ki a játék folya-mán.

Az a legjobb tulajdonsága, hogy erősen oda kell figyelni: elmélázásokra nem hagy időt.

A diablód viszont egyszerű kockajáték. Eb-ben az a ravaszság, hogy a kocka nem hat szá-mot, illetve hat pontot hord a hat lapján, hanem egyetlen számot és egyetlen betűt. Őt kockával jászák és a felvetett öt betűből szavakat kell összeállítani. A kísérő számok a téteket mutat-ják, amiket nyerni lehet. Ez hát szerencsejáték és játszhatják bármennyien.

Multidám, animató, monopoly és gyilkosdi játék

A multidám ezzel szemben, mint neve bizo-nyítja, nagyapánk kedvelt ostábla-játékának a korszerű változata. A nagy ujtás benne a tábla maga, amely úgy van megszerkesztve, hogy hár-man, sőt négyen játszhatják egyszerre.

Csak melléleg emlitem egy szóval az animá-tó-t aminek boldogult édesanyám örülne nagyon, mert ő meg a barátnője szórakoztak ezzel fél-századon keresztül, csak éppen akkor úgy hív-ták: „dupla-passziánsz” és inkább a turf-coot-ot vészem szemügyre, amit magyarul „asztali jó-verseny”-nek neveznek, minthogy az a valóság-ban keveset különbözik ama jólismert gyermek-látéktól ahol szintén kockák vetése alapján tör-tetnek előre niciny lovacska a számozott me-zőnyön, különböző gátakon keresztül. Annál ra-vaszabb (hogy ne mondjam: aljasabb) játék a monopoly, mondhatnám

játékra alkalmazott telekspekuláció. zsetonokkal fiktív telkeket vásárolnak a játéko-

sok és az a boldog, aki előbb ki firundzvangol-já a másikat. Jó játék pihenő börszpekulánsok-nak, itt „Capitali” néven ismeretes.

A nálunk régóta ismert japáni eredetű halmá-ny úgy látszik csak most fedezték fel a párisiak: mi ismerjük s így felesleges beszélnem róla. Em-líthetek azonban két új kártyajátékot is — (he-lyesebben: társasjátékok kártyával) — egykük a lexikon.

amelyből jól megtanulhat olvasni, aki az abé-cét esetleg nem ismeri;

másik az empire français-nak nevezett hazafias irányzatu mulatság a világ minden táján elszórt francia gyarmatok nevének felhasználásával. Az újra divatosá vált bolhajáték közelebbi ismerte-tését is elhanyagolhatom, mert

azt nálunk minden hátulgombolós gyerek gyakorolja.

A köznap neve: „pöckölés”. Mindezeknél mulatságosabb s hogy úgy mondjam „társasabb”

társasjáték a brit szövetségestől Párisba szár-mazott „murderparty”, amhez nem kell sem-minő játékszer. A három főjátékos a bíró, a gyil-kos és az áldozat — és

a játék a butorok jelentékeny fellorgatását vonja maga után.

Ezért csak jófelszerelt úri szalonokban játsza-tó és a háziasszonynak mérsékelt örömet sze-rez.

Akinek sem kártyája, sem pöckök-tantusza, sem halmája, de még csak felborítani érdemes szá-lonja sincs — annak nem kell kétségbeesnie.

Az ilyen nincstelenek találták ki maguknak a plakátjátékot, ami föltöbbször elmefejlesztő do-log.

Ennek a szegényemberek játékának alapja a francia hadügyminisztérium legújabb, igen szép és ingyen kapható plakátja, a „Nous vaincrons, parce que nous sommes les plus forts” című. Ez a plakát egyszerűen az öt földrészt ábrázolja, An-glia és Franciaország minden birtokainak megje-lölésével. Minden ország körvonalazva van, de egyiknek se írták rá a nevét. A játékosoknak ki kell találniuk az egyes országokat és fővárosu-kat... Ez talán az egyedüli út és mód, földrajzra oktatni a francia kispolgárokat...

Benedek Károly

Szigoru rendészeti intézkedések a kőolajvidék védelmére

Miniszteri rendelet a fegyverviselési engedélyekről

Bucuresti. (Radio.) A nemzetvédelmi mi-niszter és a belügyminisztérium amint azt az Aradi Közlöny már röviden megírta, rendeletet adott ki, a petroleum-övezetekkel kapcsola-tatosan. A rendelet az alábbiakat tartal-mazza:

I. Május 29-től kezdődőleg egyetlen idegen állampolgár sem közlekedhet a petroleum zónában. Petroleum-vidék alatt értendő:

1. A Targu-Frumos. — Ploesti — Campu-lung városok között elterülő terület, beleértve a fenti városokat is, egészen a város határáig levő szőlőig. (Következik a határvonal rész-letes leírása.)

2. Giurgiu város és kikötő.

3. Constanta Pales.

Az eddig kiadott havi közlekedési engedé-lyek érvényüket veszítik.

II. Minden más személynek, aki a petro-leum zóna területén tartózkodik, személyazo-nossági igazolvánnyal kell birnia.

III. A petroleumvállalatok szolgáltatában álló idegen állampolgárságu alkalmazottaknak a vállalat igazgatójától külön igazolást kell kérniük.

IV. A Giurgiuba és Constanta kikötőbe ha-jóval érkező idegen állampolgárok, akik a ki-kötő parancsnokságától partraszállási enge-délyt kaptak, a petroleum berendezéseket és vezetőket nem közelíthetik meg 50 méter távolságra.

V. A petroleumzónák katonai parancsnok-sága rendeletet ad ki a mai napon, amely a petroleum vállalatok vezetőinek felelősségét és a kiszabandó büntetések nagyságát sokkal súlyosabbá teszi abban az esetben, ha nem alkalmaznak a szükséges elővigyázatossági in-tézkedéseket minden fajta szabotáziási aktus megelőzésére.

VI. A petroleum zónák területén magáno-soknak kiadott minden fegyverviselési enge-dély érvényét veszti, kivéve a vállalatok őrző személyzetét. A fegyvereket május hó 30-ig be kell szolgáltatni a katonai hatóságoknak.

VII. Minden román állampolgárságu mér-nök, aki petroleumvállalat szolgáltatában áll, az 1940. február 28-iki rekvirálási törvény ér-telmében közmunkára van kötelezve az eset-leges szabotázsok helyreállítására. A mérnö-kök továbbra is a vállalatok szolgáltatában ma-radnak, de kötelesek bármikor a katonai ható-ságok rendelkezésére állani.

Különben Mihail Ghelmegeanu belügymi-niszter tegnap körrendeletet küldött a csendőrsé-geknek a nemzetvédelmi minisztérium és a bel-ügyminisztérium május 29-én kiadott rendeleté-nek végrehajtására vonatkozólag. A rendelet köz-li, hogy

május 29-től kezdve a petroleumzóna terü-létén mindenféle eddigi fegyverviselési en-gedélyt érvénytelennek minősítettek és a petroleumzónában lakók május 30-án estig be kellett szolgáltatassák fegyvereiket és lősze-reiket, valamint az eddig érvényben volt fegyvertartási engedélyeket is.

A fegyverbeszolgáltatási engedély alól kivé-telt képeznek az állami örök, valamint a keres-kedelmi és iparvállalatok magánörök. A fenti zó-nák körzetébe tartozó magánszemélyek és vállalatok kötelesek beszolgáltatni a birtokukban lévő robbanóanyagot is. Kivételt képeznek azon robbanóanyagok, amelyek már katonai raktárak-ban vannak elhelyezve.

Május 30-tól a csendőri és rendőri hatóságok házkutatást tarthatnak azoknál, akiket azzal gyanúsítanak, hogy nem tettek eleget a fen-ti rendelkezésnek. Akik a rendelkezés ellen vétének, azokat katonai bíróságokhoz kísérik.

Május 29-től kezdve az említett zónákban egyetlen idegen állampolgár sem közlekedhet és a birtokukban lévő esetleges erre vonatkozó en-gedély érvénytelen.

A rendelkezés ezután a vasutakon és az or-szágutakon történő ellenőrzés módjait is-merteti.

Mindazok az idegen állampolgárok, akik a tiltott zónákban tartózkodnak kötelesek ju-nius 30-ig jelentkezni a részükre kiállított hiva-talokban, tartózkodási engedélyük megszer-zése érdekében.

Mindazok az idegenek, akik részére nem ad-ták meg a tartózkodási engedélyt, el kell hag-yják a jelzett területeket és ha a rendelkezésnek nem tennének eleget, vagy nem akarnak eltávo-zni az országból, gyűjtőtáborba kerülnek.

A rendelet ezután azon bizottságok összeté-teléről intézkedik, amelyek a tartózkodási enge-délyeket kibocsájtathatják.

Az osztalékok után fizetendő aggregény-adó

Az aradi kereskedelmi és iparkamara ez-uton hozza az összes részvénytársaságok tu-domására, hogy a pénzügyminiszter rendelet-et adott ki az osztalékok után fizetendő ag-gregény-adó ügyében. A rendelet megállapítja, hogy miután az osztalékot fizető részvénytár-saságnak nem áll módjában részvényeseik családi helyzetét előzetesen megvizsgálni, s ezt csak az osztalék kifizetése alkalmával te-hetik, az osztalékok után járó aggregény-adót tehát az osztalék kifizetésekor kell visszatar-tani. A visszatartás az osztalék-jövedelmet él-vező személyek nyilatkozata alapján történik, a visszatartott összeget pedig a visszatartás-ra kötelezettek az osztalék kifizetését követő hónap utolsó napjáig tartoznak befizetni.

SPORT

Gazdag tenisz-műsort tartalmaz az országos szövetség idei naptára

Sok verseny lesz idén is Aradon. — Ezévből ünnepli az aradi kerületi szövetség fennállásának 10 éves jubileumát.

Az országos tenisz-szövetség teljes évi műsorismertetése megérkezett az alkerületi szövetség vezetőjéhez, Dabiciu Ioachim tanárhoz és a program tanúbizonysága szerint idén is gazdag és változatos tenisz-műsor kerül lebonyolításra.

Aradon a műsor a következő versenyeket jelöli meg:

Június 27—30: „Dabiciu-Kupa” mérkőzések aradi egyesületek részére.

Augusztus 15—18: Aradváros tenisz-bajnokságai, amelyek egyben a kerület 10 éves jubileumi versenyei is lesznek. Ugyanebben a hónapban 20—24. között Temesváron rendezik meg a kerület a jubileumi versenyeket.

Szeptember 1—15: Kerületi ifjúsági bajnokságok.

Dátum nélkül: A CAA nagy országos versenye (valószínűleg júliusban).

Különböző egyesületi versenyek (szeptember folyamán).

A szövetségi tenisz-program tartalmazza a Camarasescu és Caracostea kupamérkőzések részletes sorsolását is és az aradi zóna Caracostea-kupa beosztását alább adjuk:

Kadima					
Autoclu					
Electrica					
R. P. A.					
C. A. A.					
Minerul					
Gloria					
UDR					
Aradul					
Vulturii					
Hellas					
Politehnica					
ILSA					

A Camarasescu-kupa mérkőzések első fordulóját a kiírás értelmében június 5-ig, a második forduló június 20-ig, a harmadikat július 10-ig, a negyediket (zónadöntő) augusztus 1-ig kell lebonyolítani.

A zónaközi mérkőzések során Kolozsvár győztese Bucurestivel, Nagyvárad nyertese pedig az aradi zónabajnokkal mérkőzik, a zónaközi döntő győztes csapata pedig a védő TCR csapattal játszik az országos bajnokságért. A zónaközi mérkőzések első fordulóját augusztus 20-ig, a másodikát szeptember 5-ig, a döntőt pedig szeptember 20-ig kell lebonyolítani.

Legjobb összeállítású csapalával áll ki a Sp. Studentesc az AMEFA elleni mérkőzésre

Az AMEFA sem változtat csapatán

A piros-feketékre sorsdöntő jelentőségű mérkőzés kerül lebonyolításra vasárnap a Gloria-pályán: utolsó itthoni mérkőzését bonyolítja le az idényben az AMEFA és ellenfele a Sp. Studentesc csapata lesz, az az együttes, amelyik a bajnokság harmadik helyén fekszik. Különösképpen abból a szempontból bír fontossággal az AMEFA pontszerzése, mert úgy a Juventus mint a Gloria CFR behozhatják még a piros-feketéket és miután mindkét csapattól az AMEFA annak idején vereséget szenvedett, egyenlő pontszám esetén meg is előzik. Ezt kell elkerülniök a piros-feketéknek olyanformán, hogy a vasárnapi mérkőzést megnyerik és biztosítják helyüket az ország legjobb csapatai sorában.

A Sp. Studentesc ellen győzni, vagy akár pontot is szerezni, nem könnyű feladat. A diákcsoport rendkívül keményen, hosszú labdákkal és nagy lendülettel játszik és ilyen ellenféllel szemben csak nagyon gyors játékkal lehet eredményt elérni. Az AMEFA-ban kétségtelenül meg vannak azok a képességek, amelyek a győzelem eléréséhez szükségesek és most már csak a csapat tagjain múlik, hogy vasárnapra valóban a legjobb formában, maradéktalanul érvényesítsék azokat a képességeket, amelyekkel rendelkeznek.

A diákcsoport, amely szombaton érkezik meg Aradra, természetesen legjobb összeállítású együttesével áll ki, a következőképpen:

Ghenea — Mitan, Badulescu, — Tache Dumitrescu, Dragan, Beffa — Marinescu, Mihailescu, Constantinescu-Grecu, Stefanescu, Gica Popescu.

Az AMEFA nagy ambícióval folytatja előkészületeit és miután Gerold már rendbejött, nem változik a vasárnap szerepelt együttes:

Gerold — Silvat, Kovács — Szurgyi, Szabó, Szaniszló — Igna, Léb, Ludwig, Reinhardt, Batrin.

O Készül a Crisana CFR. A Crisana CFR, amely vasárnap Lugos kerületének bajnokával mér össze erejét a Gloria-pályán délelőtt 11 órakor lebonyolításra kerülő mérkőzésen, szorgalmasan készül a fontos mérkőzésre. Lehetséges, hogy Truta is hazajön és akkor természetesen helyet kap a csapatban. A valószínű összeállítás a következő:

Sabau — Pintea, Ardelean — Raicu, Szida, Patean (Stancovici) — Gligorescu, Barbu (Truta), Tomescu, Barbu II., Radu.

O Megkezdődnek a B) ligás selejtezők. Tekintettel arra, hogy a B) liga második, harmadik és negyedik csoportjában a küzdelmek ugyan még nem értek véget, de a csoportvezetők helyzetét már a hátralévő mérkőzések nem befolyásolják, a B) ligás selejtező mérkőzéseket a közeljövőben megkezdik. A három küzdő csapat: a Mica (II. csop.), Crisana (III. csop.) és Franco Romana (IV. csoport).

O Turaynak tokszalag-szakadása van. Turay, a Hungaria válogatott középfedezete, az Ujpest elleni mérkőzésen megsérült és az orvosi vizsgálat megállapította, hogy tokszalag-szakadása van. Turay játéka valószínűleg a Gamma elleni mérkőzésen és helyettese előreláthatólag Sebes lesz. Itt írjuk meg, hogy Turay II., aki jelenleg a debreceni Bocskai játékos, Budapestre gravitál, ahol a Gammában kíván szerepelni.

ÁLLAMI SORSJÁTEK
EGYESITVE A LOTERIA UNIUNII FUNDATIILOR CULTURALE REGALE
HUZÁSI TERVEZET

22. CSOPORT 1940. JÚNIUS 15. ÉS 18. SOROZATOK 22. CSOPORT

Barna SOROZAT Huzás: 1940. JÚNIUS 15.

ALLAMI SORSJÁTEK Nyermények	TÖRZSSORSJEGYEK a Lei	(Osztható Nyermények) Összesen Lei
2	300.000	1.600.000
4	400.000	1.600.000
8	200.000	1.600.000
16	100.000	1.600.000
40	40.000	1.600.000
160	20.000	3.200.000
500	6.400	3.200.000
1000	3.200	3.200.000
4000	1.600	6.400.000
10000	800	8.000.000
		32.000.000

U. F. C. R. SORSJÁTEK Nyermények	MELLEKSORSJEGYEK a Lei	(Osztható Nyermények) Összesen Lei
12	100.000	1.200.000
200	5.000	1.000.000
4000	400	1.600.000
16000	200	3.200.000
		7.000.000

Lila SOROZAT Huzás: 1940. JÚNIUS 18.

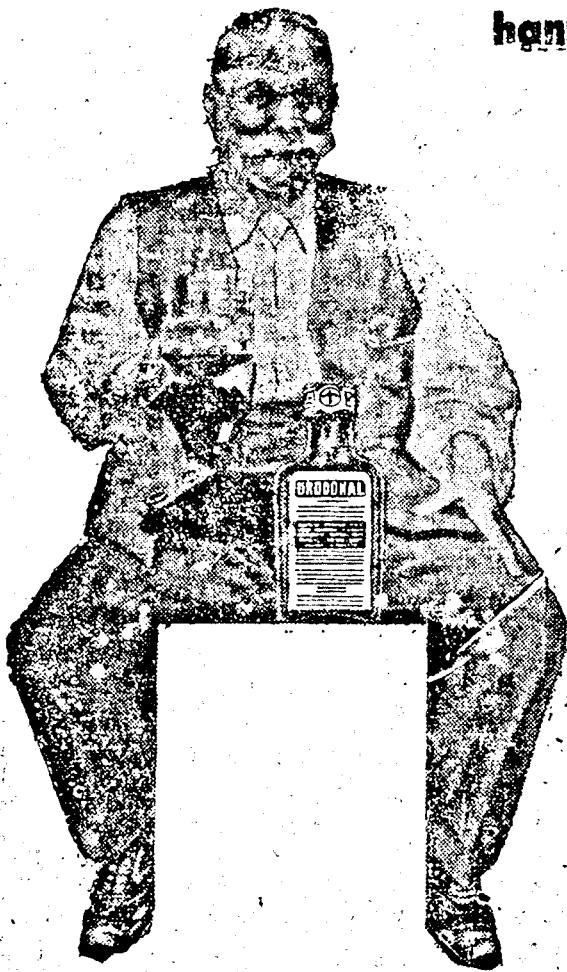
ALLAMI SORSJÁTEK Nyermények	TÖRZSSORSJEGYEK a Lei	(Osztható Nyermények) Összesen Lei
1	6.000.000	6.000.000
10	1.000.000	10.000.000
80	100.000	8.000.000
4000	2.000	8.000.000
		32.000.000
U. F. C. R. SORSJÁTEK Nyermények	MELLEKSORSJEGYEK a Lei	(Osztható Nyermények) Összesen Lei
10	200.000	2.000.000
180	10.000	1.800.000
300	2.000	1.600.000
4000	400	1.600.000
		7.000.000

A sorsjegy csak a rajta feltüntetett sorozatra érvényes

A nyermények minden nemű adó levonás nélkül fizettetnek ki.

Egy sorsjegy ára . . . Lei 500
Negyed sorsjegy ára . . . Lei 200

Szervezetünk építése, nem a betegség jele, hanem elővigyázatosság!

A mindennapos URODONAL kezelés
megvédeni, újraeléleszt.

Megszabadítja a vért, az izom
és ideg-résztokat az összes salakoktól,
mérgektől és mikroszkopikus baci-
lusoktól. Szabályozza a vérnyomást
és a vérkeringést, jótéveszt a szer-
vezetben az élet által természet-
szerűleg okozott elhasználódást.

URODONAL

megvéd az érelmeszesedéstől,
amely az emberiség 70%-át
megtámadja.

Kapható gyógyszerboltokban és drogeriákban

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Új rendelkezések a két százalékos nemzetvédelmi adó alkalmazásánál

Az aradi kereskedelmi és iparkamara hivatalo-
san közli, hogy a pénzügyminiszter rendelete sze-
rint azok a jegyzékek, melyekre a 2 százalékos nem-
zetvédelmi bélyeget ragasztják, a jövőben mindig
tinta-irronnal irandók, miután megállapítást nyert,
hogy több helyen, így különösen vendéglőkben, ki-
radiozták a már megírt jegyzékeket s azokat újból
felhasználták.

Az április elseje előtti megrendelések alapján
április elseje után leszállított árukra vonatkozólag
sokan abban a tévedésben voltak, hogy ezek minden
esetben mentesek a 2 százalékos adó alól, holott a
mentesség csak akkor áll fenn, ha az üzlet megköté-

sének időpontja valamely hatóság előtt láttamozott
okmánnyal igazolható. E téves értelmezésből szár-
mazó kihágásokat a miniszterium egyelőre nem akar-
ja büntetni s ezért elrendelte, hogy június hó 1-ig
minden hírság nélkül, a pénzügyigazgatósághoz be-
nyújtott bordero alapján, készpénzben lefizethető az
ilyen ügyletek után járó 2 százalékos adó. Június
elseje után már a törvény büntető rendelkezéseit
alkalmazzák az ilyen esetekre.

A részletfizetésre történt eladások után a 2
százalékos adót előre kell lefizetni az áru teljes ér-
téke után.

Június elsejei hatállyal kezdik meg az egy leiesek kivenését

Jövő év január elsejétől kezdve az egy leieseket csak állami adó
fizetésére fogadják el

Röviden már jelentettük, hogy a pénzügy-
miniszterium határozata értelmében 1940. ju-
nius elsejei hatállyal megkezdik a jelenlegi 1
leies érmék bevonását és ezeket új 1 leies ér-
mékekkel helyettesítik. A jelenlegi 1 leiesek 1941.
január elsejéig maradnak forgalomban, míg
január elsejétől 1941. március 31-ig ezeket az
érméket csak állami adók és illetékek fizeté-
sére fogadják el. A beváltás munkáját a pénz-

ügyszolgaságok végzik, amelyek az 1 leiese-
ket bármely összegig kötelesek elfogadni adó
fejében, később pedig, amikor a bemutató már
nem tartozik adóval, a beszolgáltatásra kerülő
1 leiesekért kötelesek más forgalomban levő
pénzt adni.

Az új 1 leies vöröses arany színű, átmérője
pedig 18 milliméter, míg súlya 2.75 gram.

Ma jár le a kedvezményes adófizetés határ-deje!

Felhívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy
ma, május 31-én jár le az a határidő, ameddig
az érdekeltek a költségvetési év első negye-
dére esedékes adójukat 5 százalékos kedvez-
ménnyel kifizethetik. A pénzügyminiszterium
határozata értelmében ezt a határidőt, amely
eredetileg május 15-ikén járt volna le, semmi-
esetre sem hosszabbítják meg.

= OLASZORSZÁG BETILTOTTA A RIZS KIVI-
TELET. A rizs piacára ólénk kihatással van az olasz
kormány az a rendelkezése, amelynek értelmében
megtiltotta a rizs kivitelét. Bucuresti-i jelentés sze-
rint Egyiptomból a közelmúltban 250 tonna rizs került
behozatalra Romániába.

= NEGYVENEZER JUTAZSÁKOT HOZTAK BE
INDIABÓL. Bucuresti-i jelentés szerint legutóbb In-
diából negyvenezer jutazsák került behozatalra. Ezt
az árut a Nemzeti Szövetkezeti Intézet osztja szét.

Megkezdtek a mezőgazdasági származásu anyagok behozatala utáni illeték behajtását

A pénzügyminiszterium rendelkezése ér-
telmében május 23-iki hatállyal megkezdtek
annak az 1 százalékos behozatali illetéknek
behajtását, amelyet minden mezőgazdasági
származásu áru importja után le kell róni a
mezőgazdasági kamarák javára. A miniszte-
rium ezzel kapcsolatban közli, hogy az emli-
tett illetéket a vámtarifa 1-től 859-ig terjedő
szakaszaiban foglalt áruk behozatala után kell
fizetni. Az illetéket a középérték vagy a szám-
lázási érték alapján vetik ki, aszerint, hogy
melyik nagyobb.

Közhivatalok és magánvállalatok csak olyan férfiakat alkalmazhatnak, akik eleget tettek a katonai sorozási törvény rendelkezéseinek

A cluj rendőrség felhívja a lakosságot, hogy min-
denki tartsa magánál katonai igazolványát.

Clujról jelentik: A cluj rendőrkvesztura
az alábbi közleményt adta ki:

Miután a rendőrség által végzett ellenőrzé-
sek és razziák során megállapítást nyert,
hogy különböző hivatalok és magánintézmé-
nyek olyan férfiakat is alkalmaznak és tartá-
nak szolgálatukban, akiknek katonai helyzete
tisztázatlan, nyilvánosságra hozzuk a soro-
zási törvény büntető rendelkezéseit, amelyek
a következőket írják elő:

A törvény 6. szakasza szerint a 21—50 év
közötti férfiak közül senkit sem lehet állami,
megyei, községi vagy más közszolgálatban
tartani, ha az illető nem igazolja, hogy eleget
tett a katonai sorozási törvény rendelkezéseit
nek. Résztvénytársaságok és bármilyen más
magánszemélyek, mint munkaadók, szintén
csak olyan 21—50 év közötti férfiakat tarthat-
nak szolgálatukban, akik eleget tettek katonai
kötelezettségeiknek.

A sorozási törvény 87. szakasza szerint
azokat, akik a törvény 6. szakaszában előírt
rendelkezések ellenére olyan férfiakat tartá-
nak szolgálatukban, akik nem tettek eleget ka-
tonai kötelezettségeiknek, 1000—10.000 leig
terjedő pénzbüntetéssel sújtják.

A rendőrség felhívja az érdekelteket,
hogy sürgősen vizsgálják felül alkalmazottaik
katonai helyzetét. Azokat, akikről kiderül az
ellenőrzések során, hogy a sorozási törvény
fentemlített szakaszának nem tettek eleget, bi-
róság elé állítják.

A rendőrség egyben tudomására hozza
Cluj város férfilakosainak, hogy katonai hely-
zetüket igazoló okmányukat állandóan tart-
sák maguknál, nehogy kellemetlenségeik tá-
madhassanak az esetleges ellenőrzések és
razziák során.

Akiket az ellenőrzések során megfelelő
igazoló irat nélkül találunk, a sorozási tör-
vény 89. szakasza értelmében előállítják a
cluj hadkiegészítő parancsnoksághoz.

A közleményt dr. Horvat Iosif rendőr-
kvesztor és dr. Timbus Liviu kveszturai vezér
titkár írták alá.

= Felemelték a nemzeti filmalap mozijegy-illeté-
két. A pénzügyminiszterium 63.726—1940. számú le-
iratával értesítette az aradi pénzügyigazgatóságot,
hogy a Monitorul Oficial május 17-iki számában az
1934-es nemzeti filmalapra vonatkozó törvény módo-
sítása jelent meg. Ezek szerint a filmszínházak tulaj-
donosai az eddig jegyenként 1 leuban megállapított
nemzeti filmalap-illeték helyett 2 leit kötelesek leró-
ni. A rendelet arról is intézkedik, hogy az egyicus
jegyenként való különbözetet visszamenőlegesen 1940.
május 20-tól kell fizetni.

= JUNIUS NEGYEDIKÉRE ENGEDÉ-
LYEZTEK A „HANGYA” JUBILÁRIS KÖZ-
GYÜLÉSÉT. A „Hangya” szövetkezetek köz-
pontja — mint ismeretes — huszadik jubilaris
közgyűlését április harmincadikára hirdette,
de ez közbejött akadályok miatt elmaradt.
Mint most illetékes helyről értesülünk, a bel-
ügyminiszter június 4-re engedélyezte a Han-
gya szövetkezet huszadik jubilaris közgyűlé-
sének megtartását s annak összehívása már
meg is történt.

= A 2 százalékos nemzetvédelmi forgalmi adó
büntető törvénykönyve. Az egész kereskedő és ipar-
társadalomban nagy feltűnést keltett a pénzügyminis-
ternek az elmúlt héten kiadott közleménye, amely szo-
katlanul érélyes hangon ítélt el néhány egyébként jó,
nevelő vállalatot a nemzetvédelmi forgalmi adó szabályai
nak be nem tartása miatt. Ezzel kapcsolatban felme-
rült az a kérdés, hogy mi a törvényes szankciója an-
nak, ha valaki e kivételes adóról szóló törvény ellen
kihágást követ el és ezzel károsítja a nemzetvédelmi
érdeket? A törvény erre vonatkozó rendelkezései igen
érdekesek és azokat mindenkinek, elsősorban azonban
a kereskedőnek és iparosnak ismerniük kell. Fontos
tudni a büntető eljárásról szóló szabályokat is. Mind-
ezeket teljes részletességgel és bőven ismerteti a
„Kereskedők Lapja” legközelebb megjelenő száma,
amely közli a gyapjúkészletet lefoglalásáról szóló tör-
vény teljes szövegét is az önköltségi ár részletes
hivatalos magyarázatát, az összes időközben me-
lent törvényeket, rendeleteket és más rendkívül for-
tudnivalókat. A „Kereskedők Lapja” előfizetési
árja 700 lel. Fiókiadóhivatal: Arad, Str. Floria 10.

GYORS. ES GÉPÍRÁSRA
allandóan lehet beíratkozni
Császár
Irógépvállalatnál. Str. Alexandri 8.
Tel. 13-92. 2589

Legújabb jelentéseink:

Berlin szerint:

A brit expedíciós hadsereg felbomlóban van

Berlin. (Rador.) A német véderő főparancsnoksága közli: „A flandriai és artoisi nagy csata az angol és francia sereg megsemmisítésével befejezéshez közeledik.

Szerdától a brit expedíciós hadsereg felbomlóban van, teljesen elhagyta hadianyagait és a csapatok a tenger felé menekülnek. Uszva, vagy kis csónakokban igyekeznek elérni a partok közelében várakozó brit hajókat, amelyek ellen — amint azt a német hadvezetőség már jelentette — a birodalmi véderő légi kötelékei villámgyors, hatásos támadásokat intéznek.

Több mint 60 hajót eltaláltak, ezek közül 3 hadihajó és 16 szállítóhajó elsüllyedt, 10 hadihajó és 21 kereskedelmi hajó súlyosan megsérült.

A léghátró tüzés is elsüllyesztett egy órhajót, öt másik hajót és öt gyors árnaszádót pedig súlyosan megrongált. Azok a légi egységek, amelyek ezt a mű

veletet támogatták, 68 ellenséges repülőgépet megsemmisítettek.

A Poperinghe-casseli vonalon nyugatról keletre haladó támadással, ugyancsak déli irányba haladó előretöréssel a német csapatok összeköttetést teremtettek egymás között és bekerítették az ellenség szétszórt egységeit. A déli harctéren a Somme alsó folyása mentén megindult támadást visszavertük. Az erdőkben gyülekező ellenséges csapatokat bombáztuk.

Május 29-én a szövetséges légihaderő 89 gépet veszített, ezek közül 53 légiharcban semmisült meg.

Berlin. (Rador.) A DNB jelenti: Azzal az angol-francia megállapítással kapcsolatban, hogy a belgák megadták magukat anélkül, hogy erről a szövetségeseket előzetesen értesítették volna, hivatalos német körökben kijelentik, hogy a német véderő főparancsnokság hoz jelentések érkeztek, amelyek a francia-belga partoknál történő, Anglia felé irányuló csapatbehajózásokról számoltak be.

London és Páris elvben teljesen elismerte az olasz követelések jogosságát?

Belgrád. (Rador.) A Vreme rendkívüli jelentőségű hírt közöl Rómából. A lap római tudósítója megbízható forrásokra hivatkozva jelenti, hogy Anglia és Franciaország elvben már is megállapodtak Olaszországgal az olasz követelések teljesítésére vonatkozólag. A tudósító szerint Rómában tudni vélik, hogy a követeléseket általánosságban rendezték, úgy hogy a Badoglio tábornagy által felállított összes olasz követeléseket jogosoknak ismerték el és teljesítését vállalták, még pedig olyan formában, hogy a követelések egyes részleteit bizonyára már a legközelebbi jövőben teljesítik, nagy általánosságban pedig a háború befejezése után kerül sor a követelések kielégítésére.

Roosevelt:

„Az Egyesült Államok szabadságát sem erkölcsi, sem fizikai erő nem döntheti porba”

Washington. (Rador.) Az amerikai alkotmány aláírásáról készült kép leleplezése alkalmával Roosevelt elnök beszédét mondott és a következőket jelentette ki:

— Ez a kép bizonyítéka annak a fényes ténynek, amelyet tisztelünk és amit most példaként külső erővel támadnak. Ez a mai ünnepség alkalmat nyújt súlyos határozatok hozatalára. Nálunk sem erkölcsi, sem fizikai erő nem döntheti porba országunk szabadsága.

Newyork. (Rador.) Orian tábornok, aki a vi-

lágháborúban a 27-ik amerikai hadosztályt vezette, azt javasolta, hogy

ezzer amerikai repülőgépet jegénységgel együtt azonnal küldjenek a szövetségesek segítségére.

A tábornok elismeri, hogy egy ilyen elhatározás egyenlő a Németországnak küldendő hadüzenettel, de hozzátette, hogy

ilyen határozat védelmi szempontból sokkal nagyobb értékű volna, mint hogyha három-négyezerrepülőgépet küldenének hat hónapon belül a szövetségesek számára.

Rómában úgy tudják, hogy Gamelin tábornok öngyilkosságot követett el

Róma. (Rador.) A Popolo di Roma és a Messagero berlini értesülése szerint a külföldi lap tudósítók meg-
erősítik azt a hírt, hogy Gamelin tábornok a nyugati fronton bekövetkezett események miatt főbelötte ma-

gát, hasonlóképpen megerősítik azt is, hogy Corap tábornokot, az Ardenneben elszenvedett vereség miatt a hadbírság agyonlövötte.

Görögországban feltartóztatták az Orient-expresszt

Szófia. (Rador.) Az Orient-expresszt, amely szerdán indult el Isztambulból, a görög területen átmenő rövid vonalszakaszon, Drinápoly közelében a görög hatóságok feltartóztatták és ott tartásában

megakadályozták. A másik Orient-expressz-szerelvény ezért Szófiából nem is folytatta útját Görögország felé, hanem visszalért.

Uj angol hadsereg érkezett a Sommehez

London. (Rador.) A jelenleg visszavonuló új angol expedíciós hadsereg után, amely északra folytatja a harcot, egy második angol expedíciós hadsereg érkezett a Sommehez és már is elfoglalta állásait. Az angol hadügyminisztérium külön tájképet állított fel és ennek lesz a feladata a gyarmatokról és a dominiomokról érkező repülőgép és egyéb fegyverszállítmányok gyors elosztása.

Az angol király üzenetét intézett Gort tábornokhoz, az angol expedíciós hadsereg parancsnokához és meleg elismerését és bámulatát fejezte

ki az angol hadsereg hősie magatartása felett. A király üzenetét a következő szavakkal fejezte be:

Itthon mindenki csakis rátok gondol!

Gort tábornok válaszában hangsúlyozta, hogy az uralkodó elismerése nagyban fokozza a hadsereg lelkesedését és bátorságát.

Londoni hívatások körök szerint Flandriában tovább folyik az ádócsata. Egyelőre nem lehet tudni, hogy a szövetséges csapatok hol tartózkodnak, sem azt, hogy az arcvonal melyik részét tartják a franciák és melyiket az angolok.

Junius 17-ig meghosszabbították a lakbérleti illetékek büntetés nélküli lerovásának határidejét

Bucuresti. A bucuresti-i rádió csütörtök este közölte azt a pénzügyminiszteri rendeletet, mely szerint a lakosság helyzetére való tekintettel a pénzügyminisztérium a lakbérleti illetékek büntetés nélküli lerovásának időpontját június 17-ig meghosszabbította.

Mint ismeretes a városi lakbérleti illetéket is a pénzügyigazgatóságon kell befizetni a szerződés láttamoztatásával együtt. Ezt az illetéket fél, évi, vagy negyedévi időtartamra is elfogadják, feltéve, hogy a szerződést erre az időre kötötték, illetve olyértelmi nyilatkozatot adnak be, hogy a szerződés félvre, vagy negyedévre szól.

Két halálos ítélet Párisban

Páris. (Rador.) A katonai törvényszék csütörtökön hozott ítéletet egy kémkedési perben és von Einem bárónt távollétében halálbüntetésre ítélték. Ugyancsak halálra ítélték Amourelle vádlottat, míg Hirsch vádlottat 10. Parreuxot pedig 5 évi fegyházra ítélték, mert nem közölték a hatóságokkal, hogy külföldi hatalommal álltak összeköttetésben.

Megbeszélések folynak Brazília és az USA között a Panama-csatorna megvédéséről

Washington. (Rador.) Rio de Janeiro és Washington között megbeszélések folynak Brazília és az Egyesült Államok együttműködéséről a Panama-csatorna megvédésében. Azt tervezik, hogy braziliai területen tengerészeti és légi támaszpontot létesítsenek és ilyenek létesítését tervezik Venezuelában, a Galapagos és Cocos szigeteken is.

LEGUJABB SPORT

A Gloria CFR legyőzte a Juventust
Gloria CFR—Juventus 3:1 (1:0)

Galati. Mintegy 1500 néző előtt folyt le a két csapat május 5-éről elmaradt mérkőzése, amelyet a honi együttes megérdemelten nyert meg. A 41. p. Demény lötte az első gólt, amelyet szünet után a 9. p. Milea gólya, a 41. p. pedig Demény újabb gólya követett. A Juventus egyetlen gólját az utolsó percben Sinkó szerezte csapattának.

LAPZÁRTA:

(Rador-jelentések)

RÓMA. A Popolo di Roma párisi levelezője szerint a belga király gyermekelt: Balduin trónörökös. Albert II-ik herceget és Charlotte királyi hercegnőt Spanyolországba vitték és az ellenségeskedések befejezéséig ott is maradnak.

RÓMA. Az olasz minisztertanács június 4-én üszszi.

ANKARA. A napok óta folyó török-szálci kereskedelmi tárgyalásokat befejezték és a gazdasági kérdéseket szabályozó szerződést aláírták.

PÁRIS. A Franciaországban tartózkodó belga kormány Pierlot elnökletével csütörtök délután ülést tartott és az azon hozott határozatokról az alábbi jelentést adták ki: A belga alkotmány rendelkezése értelmében Lipót király a támadó ellenség kezében lévén, nem gyakorolhatja tovább állami jogait és így a belga nép akaratának megfelelően a Franciaországban tartózkodó belga kormány gyakorolja a kormányzás jogait.

LONDON. A Reuter-ügynökségnek jelenti Maltából, hogy a sziget katonai kormányzója elrendelte, hogy az iskolákat Maltán holnaptól kezdve hősök zarárnak. A rendelkezés hangsúlyozza, hogy csupán óvatossági rendszabályról van szó.

LONDON. Sir John Andersen belügyminiszter közölte az alsóházban, hogy 31.000 német és osztrák férfi, valamint 42.000 nő él Nagybritanniában. Ezek közül 5600 németet és 3200 osztrákot internáltak.

NEWYORK. Montrealból közlik, hogy a kanadai rendőrség letartóztatta a kanadai fasiszta párt vezetőjét és hét vezető tagját. Valamennyiüket az állambiztonsága elleni fénykedéssel vádolják.